

Pünkösdi színes, nagy háborús térképet ajándékozunk olvasóinknak

Sírona 12 oldal

Poštarina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 május 4, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 122. szám

Róma nem változtat eddigi magatartásán Az angolok Namsost is feladják — Az angol sajtó a kormány felrissítését sürgeti

Washingtonból jelenti az Avata: A Havas-iroda újabb jelentése szerint Colonna herceg, washingtoni olasz nagykövet Welles külügyi

az olasz nagykövet Mussolini nevében biztosította Roosevelt elnököt arról, hogy Olaszország semmit sem szándékozik változtatni »nem hadviselő« álláspontján. Amerikai diplomáciai körök nézete szerint ez a nyilatkozat közvetlen eredménye annak a lépésnek, amelyet szerdán William Philipps amerikai nagykövet tett Mussolini miniszterelnök-nél.

Washingtoni körök nézete szerint a nagykövet ez alkalommal kifejezésre juttatta az Egyesült Államok kormányának azt a kívánságát, hogy enyhítsenek a bizonytalan földközítengeri helyzeten.

Amerikai diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Philipps nagykövet közölte a Duceval, hogy ha ez a bizonytalanság tart, az Egyesült Államok kénytelenek lennének biztonsági okokból kifüggetlení a Földközi-tengerről, ami újabb komoly csapást jelentene az olasz közlekedési vonalakra.

A FÖLDKÖZI-TENGEREN
NINCS OK AGGODALOMRA

A Magyar Távirati Iroda római

Német hivatalos jelentés

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága közli: Mifán az utolsó angol csapatok kiűrtették Andalsnes területét és a város német kézen van, egész Norvégiában gyorsan halad a megbékélési akció. A norvég csapatok leszerelése Nyugatnorvégiában folyamatban van. Szétszórt norvég egységek, amelyeknek nincs áttekintésük a helyzetről, még itt-ott ellenállást fejtnek ki német porlyázó osztagokkal szemben. Trondheimtől északra az ellenség nyugodtan viselkedik. A Narviktól északra és délnyugatra fekvő terepen az ellenséges erők lassan előrenyomulnak a német állások felé. Az ellenség támadásait a német biztosító csapatok visszaverték.

A német tengeri erők a Skagerrakban folytatott tengeralattjáróvadászat során két újabb ellenséges tengeralattjárót semmisítettek meg. A légi haderőnek május 1-én sikerült egy ellenséges harci köte-

államtitkár jelentésében beszélt Roosevelt elnökkel. Amerikai diplomáciai körök közlése szerint

tudósítója szerint az olasz főváros nyugodt hangulata és a csütörtöki nap diplomáciai eseményei megerősítik azt a benyomást, hogy a földközi-tengeri helyzet nem ad okot közvetlen aggodalomra. Az olasz sajtó higgadt és tárgyilagos hangon ismerteti az eseményeket a földközítengeri helyzettel kapcsolatban tartózkodik minden megjegyzéstől. E jelentés szerint politikai és diplomáciai körökben úgy látják, hogy a földközi-tengeri diplomáciai helyzet változatlanul súlyos. Olaszország és a szövetségesek közt a megoldatlan kérdések egész sora áll fenn.

léket szétszórni. Május 2-án a légi haderő újabb támadást intézett ellenséges tengeri erők ellen. Egy cirkáló elülső részén két telitalálattal megrongáltunk. Egy másik cirkálón a bombák hatását a köd miatt nem lehetett pontosan megállapítani. Egy nagyobb német csapatszallító hajót két közepnyagú telitalálat elsüllyesztett. Az angolok néhány norvégiai és dániai repülőteret sikertelenül bombáztak.

AZ ERŐPRÓBA A SZÖVETSÉGESEK HÁTRÁNYÁRA ÜTÖTT KI

Londonból jelentik: A Times katonai szakértője kifejti, hogy a norvégiai hadjárat elsősorban a légi haderő erőpróbája volt és ez a próba a szövetségesek hátrányára ütött ki. Nyilvánvaló, hogy Norvégiában a légi fölényt nem lehetett biztosítani és fenntartani a hadjárat mostani, bevezető szakaszában. Nem lehetett ugyanis gyor-

san megfelelő szárazföldi támaszpontokat berendezni. Azonkívül sem a brit, sem a francia haderő nem készült el arra, hogy támaszpontjaitól távol, nappali világosság mellett dolgozzék, erős elleneséges ellenállással szemben. Ilyen

nehézségek között a brit légi erő nem tudta megteremteni azokat a feltételeket, melyek mellett a szövetséges csapatok mindenütt észszerű biztonságban mozoghattak volna.

Az angolok Namsost is feladják

Milánóból jelentik: A Popolo d'Italia második kiadása közli, hogy az angol hadvezetőség elhatározta Namsos feladást is és itt már folyamatban is van a brit csapatok behajózása.

Berlini jelentés szerint a német sajtó úgy vélekedik, hogy az angol csapatoknak a norvégiai frontról való visszavonása alighanem összefüggésben van a szövetségeseknek a Földközi-tenger irányában teendő lépésével. A Börsenzeitung figyelmezteti Angliát, hogy az új kísérlet nagyon veszélyessé válhat.

Rómából jelentik: Az olasz lakók az angol vereség utáni következményekről úgy vélekednek, hogy a németek most már minden nehézség nélkül kaphatnak utánpótlást Dánián és a Skagerrakon keresztül, sokkal nagyobb erővel fordulhatnak az északi arcvonal felé és ezzel megkezdődik a norvégiai háború harmadik fejezete.

A washingtoni jugoszláv követ Wellesnél

Washingtonból jelenti a Magyar Távirati Iroda: Fotics Konstantin washingtoni jugoszláv követ megbeszélést tartott Welles külügyi államtitkárral. A követ kijelentette, hogy a megbeszélésen azokról a tárgyalásokról volt szó, melyek Philipps és Mussolini között Rómában lefolytak. Az amerikai külügyminiszter e jelentés szerint tudatta a jugoszláv követtel, hogy Olaszországnak nincsenek olyan szándékai, amelyek változtathatnának a jelenlegi földközítengeri statuskvón.

GÖRING ÖCCSE BUKARESTBEN

Bukarestből jelentik: Göring tábornagy öccse, mint a Zbrojovka és Skoda volt csehszlovák üzemek romániai képviselője, Bukarestbe érkezett.

BELPOLITIKAI VÁLSÁG
ANGLIÁBAN

Londonból jelentik: A nyugati hatalmak norvégiai balsikerének visszahatásaként belpolitikai válság jelei mutatkoznak Londonban. A Daily Mail szerint a munkáspárt meg akarja szüntetni a kormányának nyújtott támogatást. A News Chronicle azt írja, hogy Churchill eredetileg azt tervezte, hogy — akár néhány hajó elvesztése árán is — be kell hatolni a trondheimi fjordba, Chamberlain azonban keresztül vitte, hogy az egész kormány szembeforduljon ezzel a tervvel. Konzervatív körökben egyre

inkább óhajtják, hogy Lloyd George lépjen be a kormányba, a Star szerint viszont friss erőkre van szükség.

A SVED SAJTÓ A NORVÉGIAI FORDULATRÓL

Stockholmi jelentés szerint a svéd sajtó csalódással és keserűséggel ír a Norvégiában bekövetkezett új fordulatról. A Svenska Dagbladet rámutat arra, hogy a szövetségesek nem tudták megakadályozni, hogy a németek rendszeres csapatszallításokat folytassanak a Skagerrakba s a Kattegatba. A Stockholms Tidningen azt a tanulságot vonja le az északi eseményekből, hogy kis semleges államok veszély esetén csak önmagukra támaszkodhatnak. Nagybritannia a norvégiai kudarc után minden jel szerint újabb terveket kovácsol a háború kiterjesztésére — írja a lap.

A németek elfoglalták Andalsneset

Egész Norvégia német ellenőrzés alatt van -- A németek felmorzsolják a még Norvégiában levő angol csapatokat, ha nem térnek idejében haza

Berlinből jelenti a német távirati iroda: A német véderő főparancsnoksága közli:

A visszavonuló angolokat üldöző német csapatok Andalsneshez érkeztek és csütörtök délután 3 órakor a városban kitűzték a német zászlót. (A. A.)

A német véderő főparancsnokság jelentését valamennyi német lap feltűnő címek alatt hozza és élére helyezi azoknak a sikereknek, melyeket a németek a norvég harctéren a legutóbbi két nap alatt elértek. A Deutsche Allgemeine Zeitung azokat az angol hadműveleteket, amelyeket Londonban késleltető hadműveleteknek neveztek, második Gallipolinak tekint és megállapítja, hogy a szövetségesek norvégiai vállalkozása végleg meghiúsultnak tekinthető.

A Berliner Börsenzeitung ezeket írja: A legutóbbi két nap eseményei teljessé teszik azt a benyomást, hogy a nyugati hatalmak teljes vereséget szenvedtek.

MEGEROSITIK ANDALSNES ELFOGLALASÁT

A Reuter-iroda stockholmi jelentése szerint a svéd fővárosban megerősítik, hogy Andalsnes falain német zászló leng, de hozzátesszik, hogy a norvég harctér egyéb pontjain az általános helyzet változatlan. Péntekre virradó éjszaka érkezett jelentések szerint azok a norvég csapatok, amelyek szerdán átvonultak Rörös városán, a várostól délre foglaltak állást, abból a célból, hogy feltartóztassák a német előnyomulást Tolga és Tynset között. Tolga és Rörös között norvég és német csapatok között harc folyik.

A Reuter-iroda londoni jelentése szerint az angol lapok nyíltan beismerik, hogy a szövetségesek kudarcot szenvedtek, de hangoztatják, hogy mégsem szabad elcsüggedniük, hanem még nagyobb elszántsággal kell folytatniuk erőfeszítéseiket. A norvég hadviselést a lapok általában bírálják, de a végleges állásfoglalást arra az időre tartják fenn, amikor a parlamentben megtörténik az erre vonatkozó bejelentés.

A németek kihasználják győzelmüket

Stockholmból jelenti az Avala: A Stefani-iroda tudósítója közli: A németek a domaasi és trondheimi csata után kihasználják győzelmüket. Az angol csapatok menekülnek az üldöző németek elől. Az angolok rendszere abból állott, hogy mindenütt a norvég katoná-

Németország valójában egész Norvégia felett ellenőrzést gyakorol. Az angol-francia vereség nagysága csak a következő napokban bontakozik majd ki. Ha a még norvég területen levő angol csapatok nem találnak módot arra, hogy gyorsan hajóra szálljanak a més rendelkezésükre álló két kis fjordban, akkor az angol expedíciós hadtest maradványaira ugyanaz a sors vár, mint a Kufnonál felmorzsolts lengyel hadosztályra.

HAAKON KIRÁLY SVEDORSZAGBAN?

Stockholmból jelenti a német távirati iroda: Meg nem erősített hírek szerint Haakon király és Nigarswold miniszterelnök Svédországba menekült. Tartózkodási helyük ismeretlen. (A. A.)

A SZÖVETSEGESEK NORVÉGIAI NEHEZSÉGEI

Rómából jelenti az Avala: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy a szövetségesek expedíciós hadtestének már a partraszálláskor is nehézségekkel kellett megküzdenie. E nehézségek csak fokozódtak akkor, amikor az angol és francia csapatok a németek nyomása alatt hajóikra vonultak vissza. Carton de Villart tábornokra a namsosi hid védelmének nehéz feladata hárult. Az Andalsnesben partraszállított tüzérsergi lövész, anyag, élelmezési oszlopok és minden egyéb anyag a szövetségesek veresége után elveszítettnek tekinthető.

Londonban azt mondták, hogy Németország nagy hadászati hibát követett el, amikor megtámadta Norvégiát, most azonban kifizint, hogy az angolok és a franciák nagyarányú, teljes vereséget szenvedtek. Ez a második Gallipoli még borzasztóbb lehet, mert a Dardanellákban elszenvedett vereségnek nem voltak olyan következményei, mint aminőkkel a norvégiai vereség Angliára nézve járhat. A németek megerősítették a természetes skandináv védőövet és most sokkal közelebb jutottak az angol tengerészeti támaszpontokhoz. Innen tengeralattjáróikkal és félelmetes légi haderejükkel, melynek száma napról-napra növekszik, különösen veszedelmesek lehetnek Nagybritannia biztonságára. Két nap alatt a németek olyan eredményeket értek el, hogy teljesen megváltoztatták az északi helyzetet a szövetségesek hátrányára.

kat áldozták fel, hogy kiméjjék az angol emberanyagot. Ezért a romsdali körzet norvég parancsnoka katonáival együtt megadta magát.

A hordmori és a romsdali fjord is elveszítettnek tekinthető az angolok számára és

A német légi haderő teljesen ura a norvég légi térnek. Norvégiába számos katonai munkás érkezett, hogy repülőtereket és partierődöket építsen. Sok norvég városban helyi norvég bizottság alakult a rend helyreállítására.

KNUT HAMSUN FELHÍVÁSA

Osloból jelenti az Avala: Knut Hamsun, az ismert norvég író felhívással fordult a norvég néphez. Felhívásában többek között ezeket mondja:

— Amikor az angolok betörték a Jessing-fjordba és megsértették önállóságunkat, akkor nem tettelek semmit. Amikor az angolok aláaknázták partvidékünket, hogy a háborút a mi területünkre is kiterjesszék, akkor sem tettelek semmit. De amikor a németek megszállták Norvégiát, hogy megakadályozzák a háborúnak országunkra való kiterjesztését, akkor mozgósítottatok. A németekkel szemben való ellenállás teljesen értelmetlen. Anglia nincs abban a helyzetben, hogy segítsen rajtunk. Csupán kis csoport embert küldött ide, amely a völgyekben

sínylódik és élelmet követel. Norvégok, tegyék le a fegyvert és térjetelek házaikba. A németek mindnyájunkért harcolnak és megpróbálnak Angliának velünk és minden más semleges állammal szemben gyakorolt zsarnokságát.

A SVÉD SAJTÓ MEGJÓSOLTÁ A VERESEGET

Stockholmból jelenti az Avala: Chamberlainnek az alsóházban tett nyilatkozata Svédországban igen rossz benyomást keltett. Svéd katonai körökben Chamberlain beszédét ama vereség beismerésének tekintik, melyre egyébként Stockholm a legutóbbi norvégiai hadműveletek után számítottak is, nem hitték azonban, hogy az angolok veresége ilyen gyorsan megvalósul. Az angolbarát »Dagen Nyheter« tudósítója megjósolta a szövetségesek vereségét. A tudósító néhány nappal ezelőtt a következőket jelentette lapjának:

— Ha az angolok nem tudják tartani a Sören—dombaasi vasutvonalat, akkor a legjobb, ha Andalsnesben minél előbb ismét hajóra szállnak.

Enyhült a feszültség Rómában

Rómából jelenti az Avala: A Reuter-iroda tudósítója szerint Rómában a légkör csütörtökön lényegesen megnyihült. Ezt az enyhülést olasz politikai körökben teljes mértékben annak az angol elhatározásnak tulajdonítják, hogy az angol kereskedelmi hajók ezennel a Jóreménység foka körül haladnak. Philipps amerikai nagykövetnek Mussolini miniszterelnök-nél és Ciano grófnál tett látogatását a nagy érdeklődéssel hoz-

zák összefüggésbe, amelyet Roosevelt elnök Róma magatartásának esetleges változásával szemben tanusít.

A Stefani-iroda jelentése szerint Sir Noel Charles római angol ügyvivő felkereste Philipps amerikai nagykövetet, hogy tájékozzódjék azokról a megbeszélésekről, amelyeket a nagykövet a Duceval és Ciano gróffal folytatott.

Olaszország nem avatkozik be

Washingtonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda tudósítója közli: Colonra herceg olasz nagykövetnek Rooseveltnél történt fogadása után az amerikai külügyminisztérium részéről közölték a kormánynak azt a véleményét, hogy Olaszországot nem fenyegeti közvetlen háborús veszedelem. Wellesnek abban a kijelentésében, hogy nem szölitják fel hazautazásra az Olaszországban élő amerikaiakat, annak a római hírek közvetlen megerősítését látják, mely szerint Mussolini közölte az amerikai nagykövettel, hogy Olaszország most nem foglalkozik a háboruba lépés gondolatával.

NEM UTAZNAK HAZA AZ OLASZORSZÁGBAN ÉLŐ AMERIKAIK

Washingtonból jelentik: Welles külügyi államtitkár, aki az olasz nagykövetet csütörtökön Rooseveltnél kísérte, a sajtóértekezleten nem volt hajlandó válaszolni az Olaszország magatartásáról hozza intézett kérdésekre. Közölte azonban, hogy a külügyi hivatal nem szándékozik felszólítani az Olaszországban élő amerikaiakat az ország elhagyására.

Washingtonban hivatalosan közölték, hogy Rooseveltnél május hó 10-én, az amerikai tudó-

sok kongresszusának megnyitását beszédet mond. Ugyanakkor Hull és Welles is felszólt.

BEHÍVÁSOK GÖRÖGORSZÁGBAN

Athéni jelentés szerint Görögországban május 15-től augusztus 15-éig négy csoportban 9 tartalékos tiszti korosztályt hívnak be egyhavi gyakorlatra. Az Estija című lap ezzel kapcsolatban azt írja, hogy ez a behívás nincs összefüggésben a nemzetközi helyzettel. Csupán egyes korosztályok tartalékos tisztjeinek szabályszerű kiképzéséről van szó.

HALLÓ!

A szófiai szobranye egyhangulag elfogadta a bolgár-szovjet kereskedelmi egyezményről szóló javaslatot. Janev Azotir kormányparti képviselő az egyezmény aláírásában újabb bizonyítékát látja annak a reális politikának, amelyet Bulgária folytat. A bolgár-szovjet kereskedelmi és gazdaság-politikai együttműködés azon az elven alapszik, hogy a szerződő felek kölcsönösen tartózkodnak attól, hogy a másik belügyeibe avatkozzanak.

Belgiumban az utóbbi napok nagy eszöze következtében kiadott a Meuse folyó és mellékfolyói, úgy-hogy nagy területek kerültek víz alá. Az anyagi kár igen tekintélyes.

Spanyolországban nagy ünnepélyesség között ülték meg május 2-án a függetlenségi ünnepet. Az ünnepet 1808 május 2-nak emlékére tartják, amely nap a franciák betörték Spanyolországba.

Von Tschammer und Osten birodalmi sportvezető, aki Rómában résztvett az olasz-német teniszversenyen és a nemzetközi lovastornán, kihallgatáson jelent meg Ciano gróf külügyminiszter és Pavolini nemzetnevelési miniszter előtt, még pedig mint az olasz-német társaság elnöke. A miniszterek hosszasan beszéltek von Tschammer und Ostennel az olasz-német társaság feladatáról és szervezéséről.

Május 1-nek ünnepét Moszkvában nagy fénytel ülték meg. Az idei ünnepségen nemcsak a szovjet szövetség képviselői, hanem a külföldi államok követői is megjelentek. Jugoszláv részről a Moszkvában tárgyaló jugoszláv delegáció Gyorgyevics Milorád vezetésével is megjelent az ünnepségen.

Bulgária és Franciaország között megállapodás jött létre, amelynek értelmében Franciaország tízmillió frankért bolgár dohányn vásárol. Ez új szófiai francia nagykövetség volt az első tevékenysége és francia körökben remélik, hogy tovább is ilyen irányú működést fejthet ki a két ország közötti gazdasági együttműködés kimélyítése érdekében.

A bolgár sajtó közli azt az üzenetet, amelyet a tiranai polgármester intézett a szófiai polgármesterhez a bolgár és albán nép közti barátság jeléül. A szófiai lapok hangoztatják, hogy a Róma-Szofia közötti légi összeköttetés helyreállítása még jobban megerősíti majd a két állam közötti gazdasági és szellemi összeköttetést.

Az angol rádióleadók azt a hírt közölték, hogy a romániai Ploestiben és környékén, ahol a nagy petróleumforrások vannak, 600 házban házkutatást tartottak és ez alkalommal 300 gyanús idegent letartóztattak. Ez a hír — mint a német távirati iroda közli — teljesen alaptalan. A helyszínen senki nem tud semmit házkutatásról, sem pedig letartóztatásokról. A Ploestiben levő német alkonzul hivatalosan is kijelentette, hogy ott egyetlen német állampolgárt sem tartóztattak le.

Az amerikai munkásszövetség jelentése szerint április 1-én az Egyesült Államok területén 10,348.000 volt a munkanélküliek száma.

Öfensége Pavle régensherceg meglekintette a magyar festők képkiallitását

Beográdból jelentik: Öfensége Pavle régensherceg, szárnysegéde és Drincics Dragomir beográdi rendőrigazgató kíséretében 11 óra 30 perckor a Cvijeta Zuzorics társulat művészi pavillonjába érkezett, ahol a magyar festőművészek képkiallitása nyert elhelyezést, amely tudvalevőleg Öfensége legmagasabb védnöksége alatt áll.

A pavillon bejáratánál báró Bakách-Besseney György beográdi magyar követ, Almássy-Teleki Éva grófnő, a kiállítás szervezője és Szelnka, a kiállítás rendezője fogadták, a magas vendéget. Öfensége fél óra

hosszat tartózkodott a kiállításon és hosszasan meglekintette az egyes festményeket, közben báró Bakách-Besseney követtel és Almássy-Teleki Éva grófnővel beszélte. Öfensége a régensherceg Vadnay: Cigányok című képét lefényképezte.

Félórás tartózkodás után Öfensége elbucszott báró Bakách-Besseney követtől és Almássy-Teleki Éva grófnőtől és elhagyta a kiállítást. Déli fél egy órakor Gyuricsics, Vojin beográdi városelnök és Popovics L. Milán szenátor tekintették meg a kiállítást.

A községek igazgatásában ismét az egyenjoguságnak kell érvényesülnie

— mondta dr. Deák Leó Szvetozár Mileficsen

Május végén több bácskai faluban községi képviselőtestületi választások lesznek és ezért látogatata meg ing. Beslics Nikola közlekedési miniszter, Tomics Jevrem testnevelési miniszter, valamint dr. Várady Imre, dr. Popovics Koszta szenátorok, dr. Deák Leó és mások kíséretében Bajmókot és Szvetozár Mileficsent.

A mileticsi népgyűlésen Beslics Nikola miniszter ismertette az általános helyzetet, majd dr. Várady Imre hangoztatta ujjal, hogy ő éppen úgy nem tagja a jugoszláv radikális egységnek, mint ahogy a régi Magyar Párt sem lépett be a JRZ-be. A régi Magyar Párt továbbra is önállóságra törekszik, azonban feltétlenül célirányosnak tartja a kormánnyal való együttműködést, mert így inkább megismertetheti a magyarság kéréseit és panaszait. Beslics Nikola személye különösen alkalmas erre, mert másfél évtizede dolgozik vele együtt politikai téren és minden esetben a legszélesebb megértést tapasztalta a miniszter személye részéről a magyar kívánságok irányában.

Dr. Várady Imre nagy éljenzéssel kísért beszéde után dr. Deák Leó emelkedett szólásra általános figyelem közepette és ezeket mondta:

— Szomorú jelensége közéletünknek, hogy egyének és pártok, ha a nép között járnak, azzal vezeték félre, hogy ők a nép emberei és népi politikát csinálnak. Ez a frázis tesszik a népnek, a frázis puffogatói mindezt azonban csak pártjuk vagy egyéni céljaik érdekében teszik.

Ha arról van szó, hogy csak a nép igazi akarata jusson kifejezésre, akkor egy akaraton vagyunk, mert a nép teremt elő a közélet viteléhez szükséges eszközöket. Ezért csak erkölcsös dolog, hogy a közélet felett a nép határozzon, ahhoz azonban, hogy

a nép akarata jusson kifejezésre, nem frázisok, sem a népakarat hangoztatása, hanem a nép helyes felvilágosítása szükséges.

Jelen esetben, amikor községi választásról van szó, a népet fel kell világosítani arról, hogyha valamely párt a saját érdekeit akarja kifejezésre juttatni és a község ügyeinek igazgatását a pártpolitika szempontjai szerint és a párt emberein keresztül akarja végezni, akkor a község érdekei ellen vétkeznek. Fel kell világosítani a népet a pártok rejtett céljairól, amelyről a népi politika hangos hirdetői elfelejtettek felvilágosítást adni. Meg kell tudni a népek azt, hogy a községi választás során, azokban a községekben, ahol bunyevácok, németek és magyarok élnek, nem pártok szerint kell a községi előjáróság és vezetőség listáját összeállítani, mert a pártok listájuk győzelme esetén saját nemzetiségük tulsúlyát óhajtják kifejezésre juttatni. A község magyar lakosságának tudnia kell, ha politikai párt listájára szavaz, akkor hozzájárul ahhoz, hogy a magyar csoport elsikkad és olyan kép tárul a gyantlan szemlélő elé, mintha abban a községben magyarok nem lennének. Így a magyarok az ottani szerbek vagy horvátok tulsúlyát fogják önkéntelenül is igazolni. Felhívom a nép figyelmét és tájékoztatom a való helyzetéről, nehogy áldozatul essen azoknak, akik azt hangoztatják, hogy népi politikát folytatnak, de a népet egyáltalán nem vagy helytelenül világosítják fel. A község lakossága ne legyen figyelemmel pártpolitikára, hanem arra a listára adja szavazatát, amely a gazda elem és munkásság jogait megvédi és összeállításánál nem voltak tekintettel semmilyen mellék szempontokra vagy pártpolitikai célokra.

Mi, magyarok, azt szoktuk mondani, hogy úgy változik, mint a községi bíró, ami azt jelentette, hogy a régi időkben a vegyes lakosságú falvakban mindig más-más nemzetiségű bíró volt.

Ezt az egyenjoguságot akarjuk a községek igazgatásában ismét érvényesíteni, azzal, hogy a nemzetiségek számaránya, vala-

Fontos, hogy fogainkat ne csak reggel, hanem minden este, lefekvés előtt is alaposan tisztítsuk meg.

mint az osztálykülönbségre való tekintet mellőzése is kifejezésre jusson anélkül, hogy bármely párt a községi választás eredményéből a saját erejére bizonyítékot szerezhesse.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a gyűlés véget ért.

Noviszádi küldöttség Beslics közlekedési miniszternél

Beográdból jelentik: Beslics Nikola közlekedési miniszter tegnap noviszádi küldöttséget fogadott, amelynek tagjai dr. Petrovics Milos városelnök, dr. Mócs Alekszandar, a Matica Szrpszka elnöke és Jankulov Vladimir görögkeleti szerb püspöki helynök voltak. Később a petrovgrádi városelnököt és beesei küldöttséget fogadott Beslics miniszter.

Költségvetési tizenkettedekkel dolgozik Szombor város vezelősege

A városi képviselőtestület közgyűlése

Szomborból jelentik: Szombor város képviselőtestülete tegnap közgyűlést tartott, amelyen Sztójkov Rada városelnök elnökölt. A képviselőtestület első ténykedése az volt, hogy dr. Kijurina Bránko új dunai bánt hivatalba való lépése alkalmával táviratilag üdvözölte. Ezután a katonaság részére megszavaztak 482 négyzetméter városi telek átengedését.

Az előjáróság előterjesztette a június és július hónapokra vonatkozó költségvetési tizenkettedeket.

A város költségvetését tizenkettedekkel intézik mindaddig, amíg az egész költségvetést jóvá nem hagyják.

Az előterjesztett köthavi költségvetési tervezetet a közgyűlés elfogadta.

Sztójkov városelnök ezután a villanytelep átépítési munkálatainak kérdését terjesztette a képviselőtestület elé. A munkálatok irányítására pályázatot hirdetett.

Popovics Milorád mérnök, fűtőházi főnök 20.000 dinárért vállalta a rekonstrukció vezetését.

azonkívül a technikai munkálatok irányításáért havi 2000 dinárt kért. A közgyűlés ezt az ajánlatot elfogadta. Popovics mérnök addig vezeti a villanytelepet, amíg Csudics Bránko villanytelepi mérnök vissza nem tér betegszabadságáról.

A Florián és Kulpin-utca kikészítésére irányuló tervet a képviselőtestület jóváhagyta és ezzel a közgyűlés véget ért.

Az új tihanyi főapát felszentelése

Budapestről jelentik: Aldoocsü-törtökön szentelték fel tihanyi főapátá Gidró Bonifác tanügyi főtanácsost, volt komáromi bencés rendfőnököt. A felszentelést Kelemen Krizosztóm pannonhalmi főapát, Jándi Bernardin dömölki és Sárközy Pál bakonybéli apátok végezték. A szertartáson megjelent Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter is. A szertartás fényes papi segédlettel a 700 éves pannonhalmi főmonostori székesegyházban folyt le.

Kinevezték a noviszádi semmitőszék elnökét

Beogradból jelentik: Öfelsége a király nevében a királyi regenség az igazságügyi miniszter előterjesztésére a noviszádi semmitőszék elnökévé az első csoportba Szavkovics Jovan semmitőszéki bírót, a noviszádi semmitőszék bírójává a 2. csoport 2. fokozatába Radivojevic Dusan szkolpvei felelhetési bírósági bírót, dr. Popovic Pavle, Markovic Borivoje, Gyorgyevics Lyubomir és dr. Jeremias Sztóján noviszádi felelhetési bírósági bírót és Dimitrijevic Desautin panonhalmi törvényszéki elnököt nevezte ki.

A megcsalt szerelmes rémítette

Agyonlőtte a barátját és annak új barátját.

Beogradból jelentik: Csütörtökön a késő esti órákban megdöbbentő kettős gyilkosság történt Beogradban.

Egy városi szolga meglőtte a barátját és annak másik barátját.

Klács Miedrag, a városi vízművek igazgatóságának szolgája már évek óta bizalmas viszonyban állott Gregories Anna munkásnővel. Klács az utóbbi hónapokban észrevette, hogy Gregories Anna hűtlenkedik.

egy Gájics Trifun nevű munkással is udvaroltat magának. Meggyelto, hogy Gájics esténként látogatást tesz a nő lakásán. Elhatározta, hogy végig úgy a hűtlen barátjával, mint annak másik szeretőjével. Tegnapelőtt, csütörtökön este 10 óra tájban elment a Bogdanov-utca 13 számú házba, ahol Gregories Anna lakott. Kopogtatás nélkül nyitott be a nő lakására, ahol ott találta Gájics Trifunt is.

Előkapta a revolverét és mialatt még a meglepett szerelme pár védekezhetett volna, többször rájuk lőtt.

Az asszonynak fejébe hatolt a golyó a fejének pedig a szívébe, úgyhogy

mindketten holtan rogytak össze.

Klács a rémlett után elmenekült. A rendőrség elfogta.

FIAT
AUTOMOBILE

DKW WANDERER
AUDI-HORCH
PIRELLI - AUTOGUMI
AUTO ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVISAD
ITALIA 1924 - 64.84 TELEFON 31.00
WARTA ACCUMULÁTOR WALVOLIN AUTO-OLAJ
ÁLLANDÓ VÁGY PÉRTÁR UL ÉS HASZNÁLT AUTOVÁN

Csantaviri betörőbanda a szuboticiai törvényszék előtt

Tizenhárom rendbeli betöréses-lopásért kétévi szigorított fogház

A vádlottak tagadták, hogy kirabolták Kozma József gazdálkodót

Szuboticiáról jelentik: A szuboticiai törvényszék büntető ötostanácsa tegnap délelőtti tárgyalta Kovács József 26 éves, Nagy Lajos 34 éves, Olaj József 21 éves, Bodza Antal 27 éves, Tomo Antal 37 éves és Tomo Károly 36 éves csantaviri földművesek ügyét. Kovácsék ellen az a vád, hogy a múlt év február 7-én áruházban behatoltak Kozma József gazdálkodó lakásába. Kovács, Bodza és Tomo Antal kirabolták a gazdálkodót, a többiek pedig őt állták. A vádirat szerint Kovácsék a folyosón megtámadták Kozma unokáját, Marcellát, megkötözték és revolverrel fenyegették, majd a szobában halálal fenyegették a gazdálkodót és ellopták 50.000 dinár készpénzt.

A második- és harmadrendű vádlott 1938 november 25-én Bácsopolán az ablakon át behatolt Tóthszaszeg-Pál lakásába és 7000 dinár értékű különböző ruhaneműt lopott. A múlt év szeptember elején Kisbuzdóni József csantaviri fűszerkereskedőtől 3399 dinár értékű árut, 16 és 20-án pedig Müller József és Kocsis Ferenc liszteserelőktől loptak nagyobb mennyiségű árut. Az első-, második- és harmadrendű vádlott ezenkívül hat esetben kukoricát loptott, Kovács pedig egyedül betört Nagy Károly trafikéba és pénzt, valamint dohányárut loptott onnan. Ugyanezek a múlt év szeptember 2-án, 20-án és 26-án betört Gergely Lajoshoz, Szabó Istvánhoz és An-

gyal Pálhoz, akiktől lisztet és gabonát loptak, valamint némi készpénzt.

A vádlottak a tárgyaláson erőltessen tagadták a rablás vádját, a betöréseket és lopásokat azonban részben beismerték. Kozma Marcel-

la koronatanu kijelentette vallomásaiban, hogy a rablók beogradiaknak nyilvánították magukat, azt mondták, a minisztériumból jöttek, mert hallották, hogy Kozma magyar iratokot rejtget a házában. Egyiküknek pénzügyőr sapkája, a másiknak esendőzsapkája, a harmadiknak pedig katonai sarkacsa volt. A tanu nem ismerte fel a vádlottakban a rablót, szerinte a náluk járt rablók sokkal intelligensebbek voltak Kovácséknál.

A bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszéd után a bíróság a rablás alól valamennyi vádlottat felmentette. Kovács Józsefet azonban 13 rendbeli betöréses-lopás vétségében bűnösnek nyilvánította és kétévi szigorított fogházra, valamint polgári jogainak kétévi elvesztésére, Nagy Lajost és Olaj Józsefet pedig 8-8 betöréses-lopás miatt

másfél—másfél évi szigorított fogházra ítélte.

A többi vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

Már csak két napig tart a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik: Gyönyörűen kibontakozott tavaszban inult a múlt pénteken az idei Budapesti Nemzetközi Vásár, amely felhőjében akkora sikerhez jutott, hogy máris közel annyi látogatója volt, mint tavaly a Vásár egész ideje alatt. Május 6-án este zárul visszavonhatatlanul a Vásár és így már csak két napig tart. A vásárlátogatóknak természetesen május 6-ának déli 12 óráig meg kell érkeznie Budapestre, hogy a Vásárt meg megtekinthesse és vásárlátogatóványt lebélyeztethesse. A feláru utazásra és az olcsó vízum megszerzésre jogosító vásárlátogatóványt az utolsó percig árusítja minden utazási és menetjegyiroda minden fiókja és a Vásár minden tb. képviselője, ilyen vásárlátogatóványt bárki szereshet.

A vásárlátogatóványt tulajdonosa rendszerint 12 napi magyarországi tartózkodásra — indokolt esetben hosszabb időre is — kap olcsó, csupán 2 pengő 50 fillérnek megfelelő valutakezelési költségért vízumot. A feláru utazási kedvezmény a visszaútra május 16-ig érvényes úgy, hogy a látogatóknak legkésőbb

május 17-én 0 órakor a kilinduló állomásra kell visszaérkeznie.

Budapesten régi szokás, hogy a Vásár idején és azokon a napokon, míg a külföldiek és a vidékiek a kedvezményekkel a magyar fővárosban tartózkodhatnak, annyi ünnepséget rendeznek és annyi magas színvonalú szórakoztatóról gondoskodnak, hogy csaknem minden órára akad különleges látványosság. Így van ez az idén is. Sőt, ezúttal olyan gazdag program, hogy felsorolásához egész füzet kellene. A mindenrangú sportesemények közül kiemelkednek a nagyszabású lovasünnepélyek, díjnyújtások, futtatások, ügetőversenyek, amelyekből mindennapra esik egy-néhány. A színházak műsorán a legnagyobb sikert elért darabok, de premiérek is szerepelnek. A hangversenytermek is egészen nagyszabású zene események helyei. Még a mozik is ünnepi műsorokról gondoskodtak.

UJABB ANGOL HADIKÖLCSÖN

A Stefani-iroda jelentése szerint londoni pénzügyi körökben valószínűnek tartják, hogy az angol kormány rövidesen újabb hadikölcsönt bocsát ki. A kölcsön kamatlába magasabb lesz, mint a legutóbbi hadikölcsöné.

A szuboticiai törvényszék felmentette a zsedniki halálmotorost

A bíróság megállapította, hogy Mikuska a megengedettnél gyorsabban hajtott, de átlagzata maga ugrott a motor elé

A szuboticiai törvényszék szerdán délelőtti ítéletet ki az ítéletet a zsedniki halálos kimenetelű motor-kerékpárszerencsétlenség ügyében. Mikuska Ferenc 26 éves zsedniki mechanikus, mint megirtuk, gondatlanságból okozott emberölés és egy rendbeli súlyos testisértés büntetvével vádolták, mert motorkerékpárjával, amelynek hátsó ülésén Molnár József zsedniki tisztviselő ült, a nemzetközi úton elütötte Majláth István földmivest, aki agyrázkódás következtében meghalt.

Mikuska könnyebben sérült, mert gépével az utmenti árokba zuhant, Molnár pedig súlyosabb sérüléseket szenvedett, amelynek következtében hónapokon át kórházi, illetőleg orvosi kezelésre szorult.

A szuboticiai bíróság a szakértő véleménye és a tanuk vallomása alapján

felmentette a vád és következményei alól Mikuskát.

Az ítélet indokolása szerint megállapított nyert, hogy Mikuska a megengedett sebességnél gyorsabban, tehát szabálytalanul hajtott, viszont beigazolódott, hogy Majláth maga ugrott a motorkerékpár elé. Az ítélet szerint nem nyert megállapítást, hogy mennyire befolyásolta a motorkerékpár sebessége a szerencsétlenséget.

Az ítélet ellen úgy az államügyész, mint Taupert Gusztáv, a magánvadász képviselője felebbezést jelentett be.

Strassburg városát hatalmukba kerítették — a patkányok

Párisból jelentik: A kiűrtett Strassburg városát teljesen hatalmukba kerítették a patkányok.

A párisi Pasteur-intézet most tudományos irtóhadjáratot rendez a kártékony rágcsálók ellen. A patkányok az elhagyott városban valóságos eldorado-t találtak. A hirtelen kiűrtés következtében a vendéglők és kereskedések felhalmozott élelmiszerkészletei ottmaradtak és az III folyó partjáról serogestől jöttek elő a patkányok és

minden házat megszálltak. A nagy bőségben példátlan szaporodásnak indultak és tekintettel arra, hogy egyetlen patkány pár három év alatt huszmillióra szaporodik, el lehet képzelni, mennyi patkány van jelenleg Strassburgban, ahol egyszerre több ezer patkány szállta meg a várost és

hét hónap óta zavartalanul és a legkedvezőbb körülmények között szaporodók.

A patkányok már békeidőkben is sok gondot okoztak a franciáknak és egymillió franknyi kárt okoztak évente. Csak Párisban száznyolcvan tonna élelmiszert pusztítanak el egy év alatt, de nemcsak az emberi élelmiszereket támadják meg, hanem

kedvence eseményük a betűfés-ték és enyv is. Sőt az ólomosöveket is szétrágják és ezzel sokszor szerencsétlenségeket is idéznek elő. A patkány legnagyobb célensége a — tisztaság.

Cvetkovics miniszterelnök fogadja a noviszádi küldöttséget

Mindent megtesz a város érdekében

A noviszádi városi képviselőtestület küldöttsége, amely tegnap Beogradban járt, Beslic Nika közlekedési, Krek Miro dr. építészeti minisztereket és Cvetkovics Dragisa miniszterelnököt kereste fel, hogy a noviszádi árvízkarosultak ügyében a legilletékesebb helyekről kérjenek segítséget.

A küldöttség tagjai két szakminisztertől és a miniszterelnöktől is segítséget kértek az árvízkarosultak támogatására. Mindhárom helyen kijelentették, hogy a kormány a legmehetségesebb támogatásban fogja részesíteni a noviszádiakat. Cvetkovics Dragisa miniszterelnök fokozottabb munkára biztította Noviszád vezetőségét s kijelentette a küldöttségnek, hogy a maga részéről mindent megtesz a város érdekében.

Hajlandó néhány milliót az árvízkarosultak segélyezésére fordítani, de emellett szükségesnek tartja Noviszád modernizálását a vízvezeték és csatornázás kiépítését is. Az árvíz ügyében pontos és részletes kimutatást és tervet kért arra vonatkozóan.

hogyan akarja a város az elpusztított területet újraépíteni.

hogy szakembereknek adják ki tanulmányozás céljából és a kormány akkor ennek megfelelően tehesse meg intézkedését.

A küldöttség körösére intézkedett, hogy 8.000 liter benzint adjanak Noviszád városának, mert ez a víz levezetéséhez szolgáló szivattyúk üzembehelyezéséhez feltétlenül szükséges.

Svraka Ferenc esperes-plébános azt kérte a miniszterelnöktől, hogy a kormány juttasson segítséget az árvízkarosultaknak.

mire a miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány erre is hajlandó.

A Budai Dalárda május 11-én tartja beográdi hangversenyét

A Budai Dalárda, Magyarország legregibb és legismertebb dalárdája május 11-én Beogradba jön és itt tart hangversenyt. Liszt, Kodály, Lányi Ernő, Halmos és mások szerzeményei szerepelnek a hangversenyen, amely fránt máris óriási érdeklődés mutatkozik Beogradban. A hangversenyt a Sztankovics-dalárda rendezi, amely nemrég oly nagy sikerrel vendég szerepelt Budapesten.

A Budai Dalárda első hangversenyét 1864-ben rendezte és ez lesz 1332. nyilvános hangversenye.

BENZINKORLÁTOZÁSOK SVÉDORSZAGBAN

Stockholmból jelenti a német távirati iroda: Svédországban a személy és teherkocsik részére kiadható benzimmennyiséget újból erősen korlátozták. Május közepétől kezdve magángépkocsik számára benzint gyakorlatilag már alig szolgáltatnak ki.

HIREK

MELEG ESŐS IDŐ

Tegnap egész Jugoszlávia területén felhős, szelős idő volt. A hőmérséklet emelkedett. Nagyobb arányú esőzés a felső tengerparton és Szlovéniában volt tapasztalható.

A legmagasabb hőmérséklet Kragujevacon volt 5 fok a legmagasabb Kumboron 19 fok.

Várható időjárás: Felhős, melegebb idő, helyenként zivatarral.

— Anglikán püspökök Beogradban és Noviszádon. Beogradból jelentik: Tegnap reggel Beogradba érkezett dr. Hadlam gloucesteri anglikán püspök, az angol egyház egyik legkiválóbb főpapja. Rajta kívül Beogradba érkezik dr. Daxton gibraltári püspök és dr. Persyns, London egyik püspöke, valamint dr. Douglas, a canterbury érsek személyi titkára. Az angol főpapok megbeszéléseket folytatnak a szerb ortodox egyház vezetőivel és dr. Markovics Lazar igazságszolgálatával. Az előző vendég főpap, vasárnap látogatást tesznek Szerbországi Karlovcin, heftől kihátnak Oplenacra, földön pedig Noviszádra utaznak, ahol dr. Čerčes Jelpej szerb görögkelti püspök vendégül lesznek.

— Félúru vasúti jegykedvezmény. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium a következő rendelkezésekre engedélyezte félúru vasúti jegykedvezményt: a május 7-től 9-ig Banyalukán tartandó országos vendéglőkongresszusra, az utegyesületeknek május 12-én Beogradban tartandó gyűlésére, az ósáfolikus színpadosnak május 18-án és 19-én Zágrebben tartandó gyűlésre és a május 5-én Zágrebben rendezendő motorkerékpárversenyre.

— Május 19-én döntenek Dinyavski Sztivan volt noviszádi selyemgyári igazgató ügyében. A noviszádi törvényszék kelte tárgyalás után kétéltőhavi szigorított fogházra ítélte Dinyavski Sztivan volt noviszádi selyemgyári igazgatót hivatalos minőségben elkövetett visszaélések miatt. Az ítélet megfellebbeztek s az ügy a semmitörvényszék elé került. A noviszádi semmitörvényszék büntető tanácsa Dinyavski ügyében május 19-re tárgyalást tűzött ki, a nagyfontosságú tárgyalás kimeneteléről Noviszádon fokozott érdeklődés nyilvánul meg.

— Öngyilkosság Csurgon és Turján. Tyuresin Velinka 57 éves csurgon asszony esütörtökön délelőtt a kútból ugrott és megfulladt. Az életunt asszony nem hagyott hátra bűntudólevelet, hozzátartozói aggasza feletti elkeseredésének tulajdonították végzetést. — Jéles Draga 76 éves turjai asszony hozának padlón lepkasztotta magát és mire ráletek, már halott volt. A jó anyagi viszonyok között élő asszony tettenek oka ismeretlen.

— A noviszádi tuberkulózis elleni liga közgyűlése. A noviszádi tuberkulózis elleni liga vezetősége ezúton is értesíti tagjait, hogy a liga évi közgyűlését technikai okokból elhalasztották.

— A noviszádi gyűjtögetás ügye a vizsgálóbíró előtt. Papricies Milan noviszádi vizsgálóbíró tegnap délután megkezdte Breuer Lavoszláv, Sennefeld Joszip és Hodzsics Szalka kihallgatását, akiket, mint megítült, gyűjtögetás gyanúja alapján a rendőrség letartóztatott. Breuerék további sorsáról a vizsgálóbíró kihallgatás után döntenek.

Vasárnap teadélután a Daloskörben

Duci zenekar játszik

— Nyolchavi fogházra ítélték egy lövöldöző pallosi halott. Szubotica-ról jelentik: A szubotici törvényszék tegnap délután tárgyalta dr. Szubotice-Sztrahinja törvényszéki elnök harmas tanácsa Budanovics Gega 26 éves pallosi halott ügyét. Budanovicsot súlyos testi sértséssel vádolja az államügyész, mert 1938 július 3-án, amikor orvohalászatban érte Gyurusev Petart s emellett összevesztett vele vadászfegyverrel kasszer rálott. A sörtek Gyurusev fejen és mellén súlyos sértséleket ejtettek s a poruljárt orvhalásza több hónapig kórházban feleudt. A tárgyaláson a védőt jogos önvédelem hangzótatott, a sörteit és tanuk vallomása azonban terhelő volt. A bíróság önvédelem túlépése címén mondta ki büntönek Budanovicsot és nyolchavi fogházra ítélte. Budanovics az ítéletet megfellebbezte.

— Magyar német külfületesben rész-sál egy hecessini ipares. Beocsinból jelentik: Von Heeren beográdi német laevet tegnap Beocsinban járt autóján és megátogatta a Weinbeck család. Weinbeck Jóhann és felesége arról nyevetes a közlésben, hogy tíz-negy gyermekük volt, akik közül 5 meghalt és 6-6 unokánk száma szintén tíz-negye. Von Heeren az idős levest és család-tal mára meghálya Beogradba, ahol a német laevet-gépeit este 8 órakor ünnepélyes heretek között átadta a Weinbeck házaspárnak a német hecessinend nauszkeresett, amit a legutóbb-gyermekes szülök szöktak N metar-szabban kiérdeméni. Beocsinban Weinbeck két okvivanóval halmozta el a lakosság.

— Szénért — hajót. Newyorkból jelentik: Az amerikai szénért Olaszország kereskedelmi hajókkal fizet, minthát az Egyesült Államok nagy súlyt helyeztek kereskedelmi flottájuk bővítésére. Annak ellenére, hogy Amerika hajógyárában jelenleg egymillió tonna hajóter áll építés alatt, az Egyesült Államok az új eseregyezmény alapján még Olaszországtól is hajókat kér a szén ellenében.

— Zagrebben százhusz kilowattos rádióleádo épül. Zagrebból jelentik: A horvát báni hivatal most vette birtokába a zagrebi rádióleádot. A horvát rádiószolgálatot teljesen átszervezték. Eddig az adás délelben kezdődött, most reggel 7 órakor hangzik el az első közvetítés. A zagrebi studó első reggel hírei között bejelentette, hogy Zagreb leádoját 120 kilovattal erősítik, mert a mostani leádo túlságosan gyenge. Emellett a horvát báni hivatal elhatározta, hogy külön leádoakat építet S.pítben, Dubrovnikban és Ozulickén. Ekké a munkálatokra összesen húszmillió dinárt irányoztak elő.

— Elítelt hamistannu. A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta Mijátovics Lazar noviszádi munkás és dr. Cseremov Gyorgyne Miléna hamistannu 1937. Mijátovics ellen az a vád, hogy 1938 június 27-én dr. Cseremov Gyorgyne válopernek tárgyaláson dr. Cseremovné javára hamis vallomást tett. Dr. Cseremovné ellen az volt a vád, hogy Mijátovicsot hamis tanúzásra bujtatta fel. A tárgyaláson dr. Cseremovné bebizonyította ártatlanságát. Mijátovót azonban büntönek találta a bíróság és kethavi fogházra ítélte.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 8.80, London 15.54, Newyork 446, Brüsszel 74.87, Milánó 22.45, Amszterdam 236.575, Berlin 178.625, Szófia 5.50, Bukarest 2.37.

— A szubotici Katolikus Kör a noviszádi árvízkarosultak megszegtésért. A noviszádi Házipítő és Önségélyző Szövetkezet megkeresésére a szubotici Katolikus Kör Magyar Tagozata bizottságot küldött ki a gyújtás eszközesére. A bizottság Szubotica város és környéke lakosaihoz fordul a következő felhívással: Még mindig fülünkben usng az árvízveszedelmet jelentő veszhurag kongása és a veszélyben lévőknek segélykiáltása. Halljuk meg mind az egymás után összeomló házak lelkedermesző robaját. Emlé meg döbbentesebb a szomorú valóság: a noviszádi Adamovics-telep egy romhalmaz. A romok között szomorú szü, könnyeszemű csüggedt lékü emberek jönnek. Testvér! Ezen segítönek kell. A könnyet le kell törölnünk, a szomorúságot el kell oszlatnunk. Ugye nemes tett lesz ez? Mígud is földi halandó vagy. Téged is érhet talán sorscsapás. Milyen megnyugtató lesz az a tudat, hogy mögötted erős gazdasági intézmény áll, mely tud és szeretettel akar rajtad segíteni, ugy most, mint a jövőben is. Állj hát közénk szerény adományvalddal. Bár-mely esekely is az adomány, az a fontos, hogy közöitünk legy. Elsősorban a noviszádi telepet felépíteni és állandó segítségét nyújtani, szívkent állani a szükségbejutottak mellett: ezt akarja a noviszádi Házipítő és Önségélyző Szövetkezet. Testvér! Állj közénk, az Isten is megállid érte. Asszubotici Katolikus Kör árvízbizottsága.

— Közigazgatási tisztviselők áthelyezése. Beogradból jelentik: A királyi regesztanacs a belügyminiszter-előterjesztésére utózzal a következő kinevezéseket és áthelyezéseket eszközölte: Jovanovics Hranizlav eddigi báni ügyelőt Beograd város felügyelővé, Petrovics Bozsidar beográdi városi ügyelőt pedig a noviszádi báni hivatal felügyelőjévé nevezte ki. Ignyevics Dragolyub noviszádi báni ügyelőt hasonló minőségben Beograd város igazgatóságához, dr. Isakov Zsivelin városi rendőrségi előjárót Beograd város igazgatóságához, Kravnovics Sztévan maribori rendőrhöz és városi rendőrség élére, Sztójanevics Dusan noviszádi detektvőnköt hasonló minőségben a beograd város igazgatóság, Cankovics Miroslav noviszádi rendőrségi osztályfőnököt a beográdi rendőrgazdagsághoz került lonoki minőségben, Vaszics Dragisa szombori szolgabíró a kruseváci szolgabírórágra és Marics Szlovodan szubotici szolgabíró a brzapankai szolgabírórágra helyezte át.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc Józsefa« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— Május 25-én tárgyalják a noviszádi hitvesgyilkos vendéglős ügyét. A noviszádi államügyészeg és készítette a vádiratot Popovacs Sztévan noviszádi hitvesgyilkos vendéglős ügyében és benyújtotta a törvényszéknek. A törvényszék tanácsa Popovacs ügyében május 23-re irt ki tárgyalást. Popovacs, mint annak idején megítült, ez év március 23-án éjjel agyonlőtte a feleségét s egyik vendégét is megsebesítette.

— ÉNEKEL AZ ÉSZAKI FÉNY. Goodhabból jelentik: Az eszkimók életét tanulmányozó amerikai egyetemi tudóstársaság megállapította, hogy az északi fénynek nevezett tűnemény nemcsak világít, hanem melegít és — énekel is. Hosszabb grönlandi tartózkodás után az ember hallása annyira fejlődik, hogy világosan érzékeli azt a surlódásféle zajt, amirel az északi fény megjelenése jár. A hang hasonlít a kémmjében duruzsoló szél lármájához. Egy, a kunyhójába zárt és teljes sötétben tartott eszkimó a rejtélyes, európai jülnök alig érzékelhető éneklés nyomán pontosan jelezte az északi fény feljöttének idejét.

Bácspetrovoszelői hírek. Pünkösd vasárnapján délután 6 órai kezdettel az apácák a Legényegylet nagytermében két színdarabot adtak elő a szegény iskolás gyermekek teli felruházására. Az egyik darab „A mexikói hősök” írta Gömöri Bertalán, 5 felvonásban, a másik Goriczky Elvira 2 felvonásos bohózata „Tulokhék örökölné”. A darabban szerepelnek: Pece Matildka, Bogdán Zsuzsika, Horváth Jucika, Lévy Boriska, Viktor Bözsike, Jézól Elza, Farkas Bözsike, Hegedüs Peterne, Szécsi Franciska, Lévy Mariska, Zóni Macuska, Halápi Mariska, Ballassa Etelka, Tarján Juliska, Halász Kató, Kiss Teruska, Simon Margit és Gömöri Bözsike. A darabok iránt már ma igen nagy az érdeklődés, mert a műkedvelők legjobbjait szerepeltetik az apácák. A rendezőség kéri a közönséget, hogy 6 óra előtt már foglalják el helyüket. — Áldozócsütörtökön 151 iskolásgyermek járult a szentáldozáshoz. Dr. Takács Ferenc áldozás előtt a gyermekek nyelvére mondott szentbeszédet, amit a megértés óhítata vissza is tükrözött a kicsinyek arcán. A leányok fehérben fejtükön koszorúval, a fiúk tiszta ünnepi ruhában, a gomblyukukban virággal jelenték meg az örökre emlékeztetés, magasztos vallási aktuson. Az ünnepélyes szertartás után az első áldozók — a hívők sora-fala között vonultak a Zárdaiba, ahol a hívők adakozásából ünnepi reggelit fogyasztottak el.

Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

Martonesi hírek. A község képviselőtestületét Eremics Tósz közlegény elnök közgyűlésre hívta össze. A napirend első pontjának tárgyalása alatt a képviselőtestület igen viharos hangulatban kivonult a tanács-teremből. A napirend első pontján a báni hivatal leírata szerepelt, amelyben jóváhagyta a községi tisztviselők új fizetését az új szabályzat szerint. A képviselőtestület csak úgy volt hajlandó a megerősítést tudomásul venni, ha jegyzőkönyvben leírják, hogy tekintettel a jóváhagyott fizetések igen magas voltára, a tisztviselők hivatalos kiállításáért külön díjazást a felektől nem szedhetnek. Mivel erre biztosítékot a képviselőtestület nem kapott, a képviselők egytől-egyig elhagyták a gyűlést. Természetesen így a napirenden levő egyéb ügyekben sem történt döntés. A község lakossága érthető érdeklődéssel kíséri a fejleményeket, de a jelek szerint a képviselőtestület továbbra is azt az egységes álláspontot követi, hogy a tisztviselők fizetése elég magas ahhoz, hogy fölöslegessé tegye a mellékes jövedelmet. — Mint a Reggeli Újság többször megírta, az agrárcélokra kiadott urbéri földek megváltási árát az Agrárbank az érdekeltek rendelkezésére bocsájtotta. Mivel a közel két és félmillió dináros összeg Szentán letétbe van helyezve, a szentái telekkönyvi hatóság május 22-re helyszíni tárgyalást rendelt el, amelyen dönteni fognak az összeg elosztásáról. A tárgyalást a község háza tanácstermében tartják meg s arra minden érdekelt földtulajdonost megidéznek. A községben nagy érdeklődéssel tekintenek a tárgyalás elé. — Tózsér Nándor katolikus kántor hosszabb időre katonai szolgálatra vonul be. Helyettese Schmidt Antal sztrábecsei okleveles kántor.

Vadlőhajítás repülőgépről

Talán még maguk az amerikai po'garok sem tudják, hogy az Egyesült Államok területén meg ma is kőborol néhány ezer vad lő. A veszedelmes csordák évről-évre nagy pusztításokat végeznek Nevada és Arizona számos területén, sekezer hold földet tesznek tönkre és éltik kétségbe az állattenyésztőket és farmereket.

Azután pedig elpusztítják ezeken a vidékeken az összes réteket és így a többi állatesordának nem marad leghivatalójuk. Megrohanják az arhacsordákat és gyakran többszáz szarvasmarhát pusztítanak el. A kormányok egy-ideig nem tudtak másként segíteni a dolgon csak úgy, hogy gépfegyveres teherautókat küldtek ki, amelyekről azután lövöldöztek a vadlovakat. Ujabbban már a legmodernebb eszközöket használják fel a löcsordák fektentására. Repülőgépeket küldenek ki a vadlovak által veszélyeztetett vidékekre.

A repülőgépek eleinte pusztá bugásukkal is elriasztották a vadlovakat, amelyek szétszaladtak a nagy világtól fele. Ezt viszont meg kellett akadályozni és ép ezért most pontos rendszabályokat dolgoztak ki a vadlovakat terelő pilóták számára. A pilótának először pontosan ki kell számítania, hogy hova akarja terelni a lovakat és ekkor kezdődik meg a támadás a csorda ellen.

Régi haragosok, ha találkoznak, Május elsőjén számukban ilyen címen megjelent híreinkre vonatkozóan Istók János és Kéfer Péter annak közléseket, hogy Idei Ferencel szemben nem ok voltak a támadók, a veresedés nem az ő hibájából történt.

Véres veresedés Petrovaradinban. Bkies Antun 28 éves petrovaradinu szőlősgazda pentekete vradó éjszaka egy ismerősevel borozgatott. Éjjel után szóváltás támadt közöttük, amely csakhamar veresedéssé fajult. Bkieset ellenfele súlyosan megsebesítette, sőt a lábát is eltörtte. Bkies Antunt kórházba szállították, állapota súlyos. Az eljárás megindult.

Noviszadi rendőri hírek. Halász Kálmán bankhivatalnok jelentette a rendőrségen, hogy amíg házában kertjében dolgozott, ismeretlen tettes beurrant lakásába és a konyhasztálról ellopta Eterna gyártmányu zsebóráját, amelynek értéke ezer dinár. — Kobilarov Bránko szolgál Velanosz gyártmányu kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. — Varnyu Ferenc kifutótól szintén a kerékpárt lopták el, amely Alfa gyártmányu volt. — Belosavics Sztován mérnök jelentette a rendőrségen, hogy lakásáról ismeretlen tettes elloptott 700 dinár értékű fehérneműt. — Kuklin Mihály 100 fontot elvesztett, erről jelentést tett a rendőrségen.

„ELITE” kávéház
(szemben a főpostával)
Minden este **Zsiga Ernő** muzsikál

Bácsstopolai hírek. A közoktatásügyi minisztérium Gyurovics Angelina bácsstopolai tanítónőt a nyolcadik fizetési osztályba léptette elő. — A báni hivatal községi előjáróság kérelmére 10 vagon terméskövet bocsájt a vasútállomás felé vezető utca mellékutcainak 50—50 méter hosszúságban való kikövezésére a község rendelkezésére. — A Katolikus Kör, Jótékony Katolikus Nőegylet, Gazdakör, Iparoskör és Dalárda, valamint a Cserkészegylet által közösen gyűjtött pénzből 11550 dinárt a helybeli árvízkarosultak között osztott ki a fenti öt egyesület vezetőségéből álló bizottság. Az árvízkarosultak a kár arányában részesültek segélyben. — A Krivaja ármentesítő társulat szombat délelőtt 9 órakor tartja tisztújító gyűlését a bácsstopolai község háza tanácstermében.

UJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Német hadihajó az oszloki kikötőben. — Angol repülőfelvétel a stavangeri fjordról, melynek vizén német hidroplánok állnak. — Griási tömeg nézi a német csapatok partraszállását Kopenhágában. — Német katonazenekar játszik Oszloföteren. — Az Ofot-fjord és Narvik térképe. — Képek Narvik-vasvárosból. — Nászmenet villamoson. — A magyar kormányzó pár, ifj. Horthy Istvánnal és feleségével. — Hitler vezér és kancellár fogadja a tömeg üdvözlését.

Bogojevói hírek. Marsall János bogojevói nyugdíjas 72 éves korában elhunyt. — Az előjáróság engedélyezte a libáknak az ugynevezett laposon való legeltetését. Minden ott legelő liba után 2 dinár községségi díj fizetendő. — Bogojevó határában a napokban több ízben jégverés is volt. — Áldozócsütörtökön Bogojevóról népes bucsujárás indult a doroszlovói Szentkuthoz.

Igen . . . de az Idol terpentines

Maliogyosi hírek. Dudás Imre és Faragó József tüzoltók néhány nappal ezelőtt együtt boroztak Csöke Gyula gazdálkodóval. Éjjel felé a két tüzoltó elkísérte az ittas gazdálkodót nővérének, özv. Világos Dávidnének a házába, ahol Csöke azonnal mély álomba merült. A két tüzoltó eltávozott, de hamarosan újra visszatért és özv. Világosné felzörgették. Miután tüzoltóegyenruha volt rajtuk, hatósági közegeknek adták ki magukat és pénzt követeltek az asszonytól azzal a fenyegetéssel, hogy ha nem fizet, Csöke Gyulát bekísérik a rendőrségre, mert kihágást követett el. Az asszony megijedt és 300 dinárt adott át a zsaroló tüzoltóknak. Amikor Csöke Gyula a zsarolásról tudomást szerzett, feljelentést tett a község házában. A két tüzoltó a pénzt visszaadta, azonban ezzel még nem fejeződik be az ügy, mert bírósági eljárás is indult ellenük. — Április hónapban Maliogyoson 5 fiú és 6 leány született, meghalt 3 férfi és 2 nő, házasságot kötött 7 pár. — A legutóbbi hetivásáron a búzát 200, a kukoricát 160, a burgonyát 150, a kövérsertést 9—10, a vágómarhát 5, a borjút 6—7 dinárért és a tojást 70 paráért vásárolták.

Szines szalag

Tizenötezer új német katonadal született meg a fronton a háború kitörése óta. Ezek közül 90-et már a német rádió is közvetített. A legtöbbjük induló, de van köztük érzelmes dal is. Naponta 150—200 újabb háborús dal érkezik a német rádióhoz.

Walter Messerschmidt, a híres német harcrepülőgépek építője, akiről az a hír terjedt el, hogy eltávozott Németországból, most a külföldi újságírók előtt megáforta ezt a híresztelést. Elmondta, hogy 1930-ban váltotta ki az első szabadalmat egy repülőgépmotortól kapcsolatban, 1934-ben készítette el a „Messerschmidt U” típusu repülőgépet, amelyet a német légügyi minisztérium elfogadott és hat hónap múlva már gőzerővel dolgozott Stuttgartban az első Messerschmidt-üzem. Ezt hamarosan újabb üzemek követték, 1937-ben pedig felépítették a nagy augsburgi gyárat. A német birodalom ma elsősorban Messerschmidt repülőgépeivel vívja a légháborút Angliával és Franciaországgal szemben, de maga Messerschmidt még soha életében nem ült repülőgépen.

„A háború 420 napig fog tartani”, — ezt jósolja Madame F., az ismert párisi jósno, a párisi Excelsior hasábjain. Nyilatkozik a háború tartamáról George Lee amerikai csillagjós is. Azzal reméli azonban a föld lakóit az amerikai csillagjós, hogy az idén hatalmas földrengés lesz, amely egész földrészt fog alászűlyesíteni. Összesen 28 jövendőmondó és csillagjós jósolja azt, hogy ebben az évben nem kötnék békét, 48 jövendőmondó szerint azonban még az idén megkötik a békét, az egyik jós szerint október 8-án.

Valahol a Maginot-vonal mögött történt. Egy amerikai haditudósító a szállodal szobájából éppen cikket diktálta telefonba lapjának, amikor két detektív rontott be hozzá. Felszólították, hogy azonnal mutassa meg, hol van a titkos rádióadóállomása. „Nekem nincs semmiféle leadóállomásom”, jelentette ki az újságíró. A detektívek alaposan átkutatták a szobát és kénytelenek voltak megállapítani, hogy az amerikai riporter igazat mondott. Kiderült, hogy a szálloda igazgatója jelentette fel, mint kémgyanus egyént, mert, mint elmondotta, a napnak bizonyos órájában valami titokzatos készülék egyenletes bugása hallatszik ki szobájából. A szálloda igazgatójának az volt a gyanuja, hogy az amerikai riporter titkos rádióadóállomást rejteget. Az újságíró kérte, hogy hívják be az igazgatót. Amikor megjelent, bekapcsolta villamos beretválszülékét. „Nem ilyenféle hangot hallott?” — kérdezte a riporter. „De igen”, — ismerte el álmélkodva és megszegyenülve a szálloda igazgatója. Természetesen ezután a villamos beretválszüléke miatt gyanuba keveredett amerikai ellen azonnal megszüntették minden további eljárást.

Életfogytiglani fegyházra ítélték az amerikai Allentownban egy 77 éves Margaret Gowan nevű asszonyt, aki irgalomból morfiummal elkábította, majd két revolverlővel megölte gyóvithatatlan elmebeteg nővérét. Az „irgalmas gyilkosság” Pennsylvania állami elmeógyógyintézetben történt.

Az első női katonazenekar Transvaalban alakult meg. Negyvenöt esinos, fiatal lány a zenekar tagja, a karmester egy skót muzsikás.

Bográcsgulyással és tőrősréssel

nyitották meg Király Ernő hollywoodi vendéglőjét

Annakidején megirtuk, hogy Király Ernő, a magyar operettszínpadok annakidején rendkívül népszerű bonvivánja eladta newyorki vendéglőjét és Hollywoodba költözött, ahol ugyancsak vendéglős lett: megteremtette a filmváros magyar vendéglőjét.

A hollywoodi magyar vendéglő megnyitása ünnepi keretek között folyt le. Az asztalokat magyar virágok, rezeda, muskátli, nefelejtés díszítették, amelyeket Király Ernő a megnyitó alkalmából Biller Irén a kertjéből kapott. A menü első fogása

bogrács-gulyás volt, azután tőrös rétes következett.

Több felkészítőt is mondtak, amelyek közül nem egyet könnyes szemmel hallgattak végig az idegenbe szakadt magyarok. Több, mint felszámán jelentek meg Király Ernő vendéglőjének felavatásán, a Hollywoodban tartózkodó magyar írók, művészek valamennyien ott voltak.

***

Kultúrest Csonoplyán. Jölszikorult kultúrestet rendezett a csonoplyai M. K. E. a következő programmal. 1. Bevezető beszédet mondott Eizele István. 2. Harsányi novellákat olvastott fel Galacz András. 3. Magyar nőiakt jelenet, előadták a M. K. E. gyermekszereplői. 4. Rajta-rajta! felvonásos színmű, előadták a következő szereplők igen nagy sikerrel: Elmán Csibi, Bosnyák Katia, Bodonyi Annus, Eizele István, Figura Mihály közreműködött Lakatos Jásó és cigányzenekara. Rendező Eizele István, sugó Németh Péter. 5. Gárdonyi Géza Göre Gáborából felolvasott részletet Galacz András. 6. Lakatos Jásó és cigányzenekara magyar dalokat játszott.

Apróságok

A kénves izléséről ismert művészhöz a nagy megöndörléssel összerakott ebéd után odalép a pincér: — Hogy izlik az ebéd, művész ur? — Naa, ettem már jobbat is. A pincér kihuzza magát: — De nem nálunk!

A színésznő dicsekszik a társalgóban: — Az én házasságom igazán ideális. Mi soha nem veszekszünk az urammal. Előfordulnak kisebb viták, de ha nekem van igazam, a férjem belenyugszik.

— És ha neki van igazam? — Hűszem nálunk nem fordulhat elő.

A színész délben dühösen csap az asztalra: — Mindennap marhahús! Ez már kezd unalmas lenni. Neje felfortyan: — Csak nem gondoltod, hogy a ledvedért új állatokat fogok kitálatni?

A színész kislia beállít a köleslányok társába és a következő szavakkal teszi le a visszahozott könyvet a pultra: — Kérek már egyszer valami jó könyvet is.

— De hiszen mindig jót adunk. — Akkor miért küldi mindig vissza a mamám?

SZÍNHÁZ-FILM

Kitünően sikerült a noviszádi jótékonycélu tarka-est főpróbája

Az előadás ma este lesz a beltéri Katolikus Otthonban

A noviszádi magyar társadalmi egyesületek által az árvízkarosultak segélyezésére rendezendő tarka-est főpróbáját csütörtökön este tartották meg a beltéri Katolikus Kör helyiségében.

A főpróba minden tekintetben kitünően sikerült.

Valamennyi szereplő hibátlanul megálta a helyét. A program művészi értékű zenés számai és humoros jelenetei gyorsan peregtek. A főpróba közönsége kitünően szórakozott a jól összeválogatott műsor alatt. Az előadott boházatok nagy derűltséget kellettek a szereplők már is olyan lelkesedéssel és tehetségesen játszottak, mintha nem is csak főpróbát, hanem bemutatót tartottak volna.

A főpróba nagy sikere alapján biztossá vehetjük, hogy ma este a beltéri Katolikus Körben elsőrendű előadás lesz. A műsor változatos, a közönségnek a színházzal szemben támasztott minden igényét kielégíti: nemcsak kacagtató boházokat, és szívhezszelő hegedű, énekszámokat ad, hanem

színrehozta Herczeg Ferenc örökszép és mélyértelmű »Két ember a bányában« című egyfelvonásos drámáját is.

Az előadás teljes jövődelmét a települési árvízkarosultak javára fordítják, tehát aki ma este jegyet vált a tarka-estre, az amellet, hogy jól szórakozik, a szerencsétlenül jártakon is segít.

Főnyeremény

mutatja be a heten Vaszary János atköltesében és rendezésében. Szálgárdó iram, kacagtató jelenetek, izgalmas fordulatok s franciás szellemesség jellemzik az Andrássy színház új boházát, amelyben a főszerepeket Törzs Jenő, Perényi László, Simor Erzsébet, Erdélyi Mici, Halmassy Miklós, Szalkai Zoltán és Pataki Miklós fogják játszani. Valószínűleg ez lesz a hét egyetlen premijere.

Ambrus Tibor

Szabotikai Szivgárda

Az alig fél éve működő Szivgárda szép eredményt tud felmutatni Hangsúlyozzuk azonban, hogy nem a nyilvános szereplésben látják az eredményt — ez csak csekély része annak a munkának, ami az otthonban folyik. A fő munka a lélektörlesztés, a nevelés, a fogékony gyermek lelek ápolása, erősítése, előkészítése az életre; ez a munka gerinc és ez hetenként tartott gyűléseken történik. Szivgárda mozgalom elindítására az az igazság vezette a szabotikai leány és hölgy kongregációk tagjait, hogy sem az iskolába járó, sem az onnan kikerülő ifjúságot nem szabad szabadjárta engedni, mert a mai időben az élet kegyetlen harcában tanácsátalanul álló, kellő ítéletképeséggel nem rendelkező ifjúság nem tudja megrostálni az utjába kerülő bomlasztó eszméket, legtöbbször megtörve, kifosztva, eselődöttan áll be az emberi közösségbe, de telkében nines már remény, nines hit kivesszett belőle a bizalom az emberek iránt, mert úgy érzi, hogy mindenkiben eselődött nem lehet helyes eszményekért küzdő magasabb célt ért harcoló, ideális ember. Ez az igazság érlette meg a Katolikus kongregációk és kereszties egyletek vezetőiben a gondolatot, hogy az egyesületek keretein belül összegyűjti a gyermekeket már zsenge kortól és tagjai között tartja egész életen át. Ezt a célt szolgálja a Szivgárda szervezet, mely mint neve mutatja tisztán katolikus, mert Jézus Szent Szívének, a szeretetnek gondolatában törekszik nevelni, övni, őrizni, menteni az ifjúságot a szebb és boldogabb jövőnek. A nyilvános életre készíti elő a Szivgárda a gyermekeket és hogy a fellépést megszokják, néha előadásokat is rendez. Ilyen nyilvános előadást tart a szabotikai Szivgárda május 5-én d. u. 4 órakor a Katolikus Egyletek Székházában (Harambaticseva 5). A műsoron szerepelnek: Babaváros mesejáték, szavalatok és Tündérország vándorai, szintén mesejáték.

UDVARIAS

— Kezit esokolom, drága Margitka. Alig ismerem meg, annyira megváltozott. — Remelem, előnyömré? — Oh, hát az természetes, ön csak előnyére változhat.

Színházi levél Budapestről

(Budapest, május 2.) — A színháztársaság nagymesterének Sardonit a Nemzeti Színházban most felújított, vigasztalan Ribagas-on nagy kitüntetettek valamikor nagyapák jódát nevezték apának s nagyszüretien szólnakunk el rajta mi is. Sardon a darabírás, technikalának nagymestere ugyesen, ötletesen és szellemesen állítja színpadra a minden léleket mekenti, egyben koponyeforgató, a hatalomot mindent feláldozó politikai szélesmas mindíg aktuális alakját.

Van a darabnak persze szerelmi szívevénye is, meg pedig kettő. Az egyik az örcsüzo monacoi fededelem varzodása a szep és szellemes Miss Eva Blount iránt, a másik Gabriella pincessnek és Carlo testörhadnagynak szerepe. De a két finoman megosztott szerelmi historia csak háttér a darab tulajdonképeni tartalmához. Hogyan emlékedik Ribagas a Puszkaporos Hordó, címü zuglap szerkesztoje, egy demagog ügyvéd Monaco polgármesterevé, hogyan követ a gyors felemelkedést a még gyorsabb felsülés és bukás. A szájas ügyvéd keftulacos kiervadászata ma is elevenen hat, pláne Sardon-i színparkozó szellemességgel feltálatva.

Már maga a rövidre fogott mese is sejteti, hogy Ribagas halás szerep hát ha meg olyan kitünő alakítóra talál, mint Lehofay.

A forradalmi ügyvéd delfrancia lobogó fellamat merítettartó burleszkuszzal valóstotta meg. A forró és rendkívül mozgókonny déli temperamentumot finoman karakirozta, de h szén a darab szerint is karrikatura Ribagas alakja. Beszédének minden szava jól érthető, pedig szedületes iramban lobogtatja el aranylag hosszú monológját. Uray fedelme kedves, loznes és finoman ronikus. Makay Margit, szep, olmez, előkelő és kedves amerikai miss, Szörényi Eva és Pataki Jenő pedig helyeskedves szerelmes pár. A Nemzeti Színház tradícióhoz híven a pár szavas szerepeket is elsőrangú kezébe tette le, s így valósu hatott meg Both Béla rendezői elgondolása, hogy ne csak pillanatnyi komédia legyen a Sardon reprim, hanem feltámadás. Hankiss János fordítása könnyű és elevenen perdülő mondatokat adott a szereplők szájába.

A Nemzetközi Vásár megnyitására napján volt a hét másik eseménye, Szilágyi-Eiseman »Angoramacsakájá«-nak bemutatása a Vigszínházban.

Valószínűleg a régi vigszínházban

francia boházatok gondatlan kiegészítéskarta a színház visszahozott ennek a leglombnyebb fajslyva de tonyteg gondifeldolgozó kacagáserkímókat, kiváló, zenes boházot bemutatásával.

A francia környezetbe állított darab meséje röviden a következő: Durov a nagyvilági tudós engesztelhetetlen szerelemből válni akar feleségöt Coléttól, mert nem bírja elviselni annak sok fiórtét s mondani életét, amibe a fiatal aszonvnt Josephne, a »táncos anyós« viszi. Ezért áttér a mohamedan hitre, s neonfenesy pazar hőremet rendez be s egy kalro mulatóból odalátáknak szerződötti Miriamot, a háremének Abdulah-ot, Persze Coléte megvárja a veszedelmét s otthagy brádszet, encteltt es fiórtéket, házi sárkányvá változik s a hárem baprikadlain harcol ferje visszazserzéséért, ami természetesen sikerül is nek. A keptelennel-keptelenebb helyzetek tömege böseges alkalmat nyújt mókákra, táncokra és látogatásra s az alkalmakat Szilágyi nem hagyta kiabízhatlann. Elmán pedig könnyed s kedves zenevel kísér. Sokszor emlékeztet ugyan Mozartra, akinek híres török indulóját sem nehéz felismerni — de ez persze egyáltalán nines hátrányára a zenél élvezetnek. Sőt.

Ajtay Andort, ezt a kiváló vigjátéki szineszt, ez a kielömmel löttük és hallottuk először énekes szerepben, mint Durov alakítóját. Főlényesen könnyed, kelemesen énekel, úgy látszik épen olyan jó operett bonviván, lesz mint amilyen a próba szövez. Lázár Maria pontosan olyan Coléte mint amilyen elbüvölőnek ferje festi le rajonzo d'eshimnuszában. Hogy

Gombaszögi Ella, a hátférőnek kozmetizált táncos anyós szerepében kimelöten humorával milyen kacagás és tapsorkánokat váltott ki, azt meg csak megközelítöleg som lehet érzékeltetni. Mijámból Fejes Ternek sikerült tonyleg tökéletesen franciás anoramacsakát alakítani, pillangósapongásu háremgörlje tonyleg tarka könnyedségü, Abdulah háremőnek túl vaskos szerepét Rátkay sikerrel játszotta át az ártatlan humor mezejére. Felélt Kamil hol parádostikus, hol akrobata mutatványokkal is ledölo táncával favoritja volt az előadásnak, különösen a nagy fnáléban, amikor maga vezényli a zenekart. Kisebb szerepekben Dénes György, Beregy Géza, Máty József, Náray Tibor, Szabó Klár, Bárdi Odón, Justh Gyula és a többiek mindent megtettek

KÖZGAZDASÁG

Anglia és a délkelet-európai államok árucseréje

Jugoszlávia az angol világkereskedelemben

— Saját munkatársunktól —

Azokat a kísérleteket, amelyekkel mintegy két év óta Anglia a délkelet-európai államokkal való árucseréjét fokozni kívánja, a háború kitörése óta látkadatlan erővel folytatja. A mai viszonyok között természetesen mindenekelőtt a jelentősége is van, mint az árucseréje, de mert Anglia az elsőrendű élelmiszerekre és több nyersanyagra, így különösen a skandináv államokat övező bővödés és aknamezők következtében kismaradt fára fokozott szüksége van, a dominiumok és így főleg Kanada pedig nagyon messze van, a kereskedelmi összeköttetés kimélyítése is nagy fontossággal bír.

A nyugati államok sajtója néhány nappal ezelőtt hosszabb cikkeket szentelt az Angliában rövid idő előtt megalakult Export Council (Export Tanács) szervezetének, amely tudvalevőleg azt a célt tűzte maga elé, hogy elsősorban

a délamerikai és a délkelet-európai államokkal való brit árucserét erőteljesen növelhesse.

A »Tanács« mellé most alakult meg az United Kingdom Commercial Corporation Ltd. (Az Egyesült Királyság Kereskedelmi Társasága), amely már praktikus keres-

kedői eljárással és gondossággal fogja kitapogtatni azokat a lehetőségeket, amelyeket a Council maga elé tűzött. Londoni jelentéseken olvassuk, hogy a Commercial Corporation körülbelül azonos programmal alakul, mint a mintegy két évvel ezelőtt alapított Export Intézkendőség, amely az angol kereskedelemügyi minisztérium és a brit Nemzeti Bank közös szerveként, de kereskedelmi alapon, a brit világkereskedelmi árucseréjében résztvevő cégeket és vállalatokat kamatosnak állig nevezhető öleső hitelekkel látja el.

A Commercial Corporation alapítójeleit ugyancsak a brit kereskedelemügyi minisztérium adja, de résztvevőnek benne a brit Nemzeti Bank és az Export Kirendeltség is. Az alapítók egyelőre fémillió angol font lesz, tehát

több mint száz millió dinár, amelyet azonban szükség szerint fel is emelnek. Mivel az Exportkirendeltség múlt évi forgalma több mint 60 millió font volt, az új társaság üzleti keretét is legalább ennyire becsülik, tehát egy millárd dinárt jóval meghaladó összeggel. A tervezett alapítók ezen forgalma egyelőre elegendőnek fog bizonyulni.

Az új társaság délkelet-európai

gazdasági ügyköre: Jugoszláviára, Bulgáriára, Görögországra, Romániára és Törökországra terjed. A magyarországi gazdasági élettel való kimélyítendő kapcsolatokról egyelőre még nem olvassuk, de már most leszögezték, hogy a fentebb felsorolt államokon kívül más országgal is szorosabb árucserébe kívánunk lépni, amelyek során természetesen Magyarországra komoly szerep jut.

A gazdasági kapcsolatok fokozását elsősorban Törökországgal és Jugoszláviával építik ki, mely utóbbi állam gazdasági megbízottját Dr. Belin, a Narodna Banka alkormányzója a közelmúltban hosszabb ideig Londonban időzött s mint ismeretes, ott igen jelentős gazdasági megbeszéléseket folytatott. Még Törökországtól teljes előnyvesztést Anglia nem veszi át, addig Jugoszláviától elsősorban fát, vasércet, Romániából benzint, olajtermékeket, Bulgáriából kukoricát, szárított gyümölcsöt, Görögországból pedig fűgét exportálnak s azonkívül a görög kereskedelmi flottának a szállítandó áruk tekintetében jelentős szerepet számul.

Ha az utolsó két év angol-jugoszláv árucseréjét analizáljuk, a következő képet nyerjük:

A vezető jugoszláv kivitelű cikkek voltak Angliába millió dinárban:

	1939	1938
Kukorica	12	203
Épületes	126	88
Törzs	16	32
Várost baromfi	27	30
Növény rostok	84	23
Kömly	1	16
Kalcium karbid	8	10
Len és kender	10	9

Míg az 1938. év bruttó kiviteli összege 485 millió dinár volt, addig az 1939. évi össz jugoszláv kivitel már csak 367 millió dinárt tett ki. A nagy visszaesés a rossz termés következtében az elmúlt évben beszüntetett

kukorica kivitelnek tudható be, amit a háború kitörése óta megindult nyersrész-kivitel (9 millió dinár értékben) és több jelentős vasérc fokozott szállítása sem pótolta.

Ezzel szemben Angliából behozott Jugoszlávia a főbb cikkek közül millió dinár értékben:

	1939	1938
Gépek, motorok	32	48
Textilárúk, szövetek	31	71
Vasárúk és felkészítm	18	14
Nyersgyapjú	15	40
Pamutárú és nyerspamut	13	18

Jelentősebb behozatali cikkek voltak még nyersrész, kakaó, tea, sib. Angliai behozatalunk 1939. évben 132, míg 1938-ban 242 millió dinár.

Az utolsó hét évben millió dinárban Jugoszláviának Angliával való külkereskedelme volt:

	Behozatal	Kivitel
1933	281	90
1934	341	181
1935	374	212
1936	350	432
1937	410	465
1938	431	485
1939	242	367

Látjuk tehát, hogy a jugoszláv kivitel Anglia felé az utóbbi hét évben egyre emelkedőben volt s annak továbbfejlődését az európai háború kitörése akadályozta meg. Az »Export Council« és a »Commercial Corporation« támogatásával Jugoszlávia az Angliával való árucserében minden bizonnyal jelentős pozícióhoz juthat.

6. A JÓL VÉDELMEZETT EROD

Mallory Zdenkó báró minden elkövetett, hogy a kis Lámpássy ügyvédet engedékenységre bírja, de minden kísérlete hiábavalóan bizonyult. Az ügyvéd a fenyegetéseket kinevette, az ajánlatokat visszautasította, az ajándékokat nem fogadta el. A végrendelet pontjaiból egy hajszálnyit sem engedett.

A végrendelet felmutatása után Mallory báró kiköltözött a palotából, mert az a báróné tulajdonára volt. Az ügyvéd a palotát rögtön bérbeadta. Később a báró ismét el akarta foglalni ezt a lakását, de Lámpássy nem engedte meg, dacára annak, hogy a báró ugyanazt a bérösszeget ajánlotta fel, amelyet akkor fizettek a palotáért.

Mallory akkor dühöngött és nagy lírmát csapott, hogy ő a megholtak mégis csak férje és így elsőbbségi jog illeti meg.

Lámpássy szokott egykedvűségét szegyezte szembe ezzel a kitöréssel, fölnézett a báróra és nyugodtan mondotta:

— Ön férje az elhunytak, én azonban az ő vagyonának felügyelője vagyok. Az élővel szemben önek jogai voltak, a halott vagyonra felett azonban én rendelkezem. Eljárásom indítókáról nem adok felvilágosítást önnek, talán csak szeszély az tölem, hogy nem akarok önnek, mint hárólével összeköttetésben lenni.

— Ön ezért még felelni fog! — ordította a báró.

Izgalmos történet a száz év előtti Budapesti melegségetől

(37)

— Felelni fogok, de nem önnek!

— Mi jogon kezeli ön általában ezt a vagyont? Az örökös meghalt, a vagyont tehát boldogult feleségem rendelkezési szerinti jótékony célokra kell szétosztani.

— Az örökös számomra nem halt meg, mert még nem láttam a halotti bizonyítványát. És még különben sem telt el a törvényes idő, hogy az eltűnt kis bárót holtá nyilváníthassák.

Ettől az időtől kezdve a két ellenfél nem érintkezett egymással, vagy ha az éppenséggel szükségessé vált, a dolgot levélváltással intézték el.

Ezen a napon az ügyvédnek ismét ilyen dolga volt a báróval.

December 31-e volt, az a nap, amelyen a vagyon jövedelmei és kamatai esedékesek voltak az ügyvédnél, a befizetések megtörténtek. A vagyonnak egy esekély része még a báróé volt és nem volt eskülvitve. Ennek jövedelme is az ügyvédhez folyt be, aki a pénzt egy kis elszámolás kíséretében elküldötte a bárónak. Pár száz pengő volt mindössze, ami ilymódon az ő részét képezte. Ez az ügyvéd ma igen gyorsan lebonyolódott. A kis pupos átadta a bárónak a pénzt, az nyugtázta, — ennyi volt az egész.

Ezen az estén nagyon sok dolga volt az ügyvédnek, hogy az ügyvéd, Feri és a kis pupos késő estig dolgoztak.

Közel kétszáz ezer pengő volt a báróné vagyonának az évi jövedelme, amely összeg ezen a napon az ügyvéd kezéhez befolyt.

Többféle kimutatást kellett készíteniök, elszámolásokat, mérlegeket, mert a pénz csak reggelig maradt az ügyvédnél, másnap be szokta vinni a takarékpénztárba, ahol a jövedelmet a vagyonhoz csatolták és egyidejűleg elszámolt a bíróságnál és az árvaszéknél is.

Késő este volt, mikor Lámpássy így szólt két segédjéhez:

— Ti ketten éjfélig itt maradjatok, ugy-e?

Feri és a pupos igenlően válaszoltak.

— Most egy félórát pihenünk, elfogyasztjuk a vacsoránkat, aztán folytatjuk a munkát, amivel éjfélig remélhetőleg készen leszünk.

Igy is történt.

Amikor a pihenés órája véget ért, a három férfi ismét munkához látott és az irodában nem hallatszott más, mint három toll egyhangú percegése, a bankjegyek ropogása, az arany és ezüstpengés csengése, amint Lámpássy megszámlolta, osztályozta és összeszámagolta azokat.

Mielőtt az óramutató az éjfélt jelezte volna, elkészültek a dolgokkal. Pénz, elszámolás mérleg a nagy vasszekrénybe került, amelyben az ügyvéd legfontosabb iratait tartotta.

Lámpássy most így szólt két írnokához:

— Odakünn borzasztó idő van, igazán nem érdemes hazamennetek, maradjatok nálam éjszakára. Feri a másik szobában a diványon alszik, a vasszekrény mellett; én rendes szokás szerint az első szobában, Róka edig az előszobában fog fekvőhelyet csinálni magának.

Mindenki helyére vonult most és félóra múlva Lámpássy ügyvéd irodájában a legnagyobb nyugalom és esend uralkodott.

Odakint valóban szörnyű hóvihardult, olyan Szilveszter-este volt, hogy még a kutyát sem lehetett volna kikergetni a házból. Az összefuvódott hó egyes helyeken torlaszokat alkotott, a szél dühöngve cibálta a cimtáblákat,

□ A »Zetska Plovidba« hajóstársaság Odesszával rendszeres hajóösszeköttetést akar létesíteni. Beográdból jelentik: A »Zetska Plovidba« hajóstársaság, amelynek rendszeres összeköttetése volt a balkáni kikötőkkel, hathatós állami támogatásban is részesült. Öt év alatt 35 millió dinár állami szubvenciót kapott ennek a járatnak a fenntartása érdekében. A Zetska Plovidba igazgatósága, amelynek hajói eddig a romániai Konstanzaig jártak, elhatározta, hogy rendszeres hajóközlekedést létesít Odessza feketetengeri szovjetországi kikötővel is, úgy, hogy hajói Szusáktól, Odesszáig közlekedjenek.

□ Szovjetországi részvétel a beográdi őszi vásáron. Beográdi jelentés szerint, amennyiben a Moszkvában folyó jugoszláv-szovjetországi gazdasági tárgyalások eredménnyel végződnek, akkor Szovjetországnak részt fog venni a beográdi őszi vásáron. Szovjetországnak a balkáni államok iránti érdeklődését az mutatja a legjobban, hogy a szófiai mintavásáron a szovjet és Németország a legnagyobb kiállítók voltak.

□ Megkezdtek a hűtött tojás kivitelét Németországba. A hűtőházak tojásainak kivitelét megkezdtek Németországba. A birodalmi tojás átvételi hivatal új tojásárakat is megállapított, amelyek 84 dinárral alacsonyabbak a múlt heti áraknál. A leszállított ár a konzum tojásra és hűtőházra egyaránt vonatkozik. A konzum tojás új árai a következők: D 1036 (múlt héten 1120), C 1176 (1260), B 1246 (1330), A 1316 (1400), F 1386 (1470). A hűtőházi tojások 56 dinárral drágábbak a konzum árnál.

Az új földbirtoktörvény szerint 300 hold lesz a maximum

A földművelési minisztérium 270.000 holdon akar dobroyoljácokat és kolonistákat letelepíteni

Beográdból jelentik: A Jug. Kurir jól beavatott helyről nyert értesülései szerint a földművelési minisztériumban új agrárreform rendeleten dolgoznak. Ismeretes, hogy dr. Csabriloovic Bránko földművelési miniszter Topolán megtartott konferenciáján kijelentette, hogy Jugoszláviában még legalább 300.000 hold van, amelyet

agrárreform céljaira lehetne igénybevenni.

A Jug. Kurir értesülései szerint

□ Kisgazdák részvétele a budapesti mezőgazdasági Kiállításán. A Budapesten megjelenő »Köztelek« című mezőgazdasági folyóirat szerkesztősége érdekes statisztikát közöl a legutóbb megtartott Magyar Mezőgazdasági Kiállításra vonatkozóan. Ebből kiténik, hogy a lókiállítóknak 40%-a, a szarvasmarhakiállítóknak 25%-a, a huszsertés kiállítóknak 5—10%-a, a baromfi kiállítóknak 90%-a volt kisgazda ebben az esztendőben. A díjak odaítélésénél áttárában az az elv érvényesül, hogy a kisgazdák a rendes díjakon kívül készpénzjutalomban is kell részesíteni. Ha a készpénzben juttatott és az emléktárgyakban odaítélt díjak értékét összevesszük, kiténik, hogy a díjazásra fordított összegek 50%-a a kisgazdakiállítók között került szétosztásra. E kiállítás különös jelentőséggel bír a kisgazdák szempontjából, mivel az igen nagy tényszerűt képviseelő apaállatok-

hoz ez alkalommal igen nagy árkedvezményvel tudnak hozzájutni. Ezek a kedvezmények elsősorban az állatok minőségével emelkedő árvisztaértésben és ingyenes hazaszállításban jutnak kifejezésre. Igen nagy szerepe van a kiállításnak a kisgazdák oktatása szempontjából is, mivel a rendezőség a kiállítók anyag összedításánál erre különösen nagy gondot fordított. Emellett nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a magyar kisgazdák ezrekre menő tömegei, kik ez alkalommal felutaznak Budapestre, ott közvetlenül is tanulmányozhatják mindazt az eredményt, amit a mezőgazdasági kísérlet, tudomány és a magyar gazdatársadalom színe-java egy esztendő alatt termelt és alkotott. Ezek azok a szempontok, melyek az évenként megtartott mezőgazdasági kiállításnak különös jelentőséget adnak.

***

□ A szénbányák nem kötöttek szerződést az államvasutakkal a szén szállítása kérdésében. Az államvasutak vezérigazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy a szén árat 13—17%-kal felemeljék, a szénbányák azonban nem tettek semmiféle kötelező ígéretet arra vonatkozóan, hogy az 1940/1941 évben megállapított áron szállíthatják a szén az államvasutaknak és épen ezért nem is akarták aláírni a szállításra vonatkozó szerződést. A szénbányák azonban addig, amíg lehetséges, ellátják az államvasutakat szénrel, még pedig a megállapodás szerinti áron. A szénbányák azért nem hajlandók szerződésileg kötelezettséget vállalni a fix áron történő szállítás kérdésében, mert számolniuk kell a termelési költségek esetleges emelkedésével.

□ Moraviceai piaci árak: A legutóbb megtartott moraviceai hetipiacon a következő árak alakultak ki: buza 250, tengeri 180, árpa 180, zab 175, kenyér 3.50, tej 1.50, vaj 24, tojás 0.60, marhahús 12, sertéshús 14, borjúhús 14, bárányhús 10, sertés elősúlyban 9—10 dinár.

□ A Franciaországba irányuló vágólovak kontingense kimerült. Beográdból jelentik: A Franciaországba irányuló vágólovak kontingense teljes egészében kimerült. Most már csak a régebbi engedélyek alapján szállítanak vágólovakat Franciaországba. A külkereskedelmi igazgatóság most újabb kontingensre kért engedélyt.

□ Vásár Noviszádon. Noviszád város előjárósága ezúton is közli az érdeklődőkkel, hogy a második idej országos vásárt május 18-án és 19-én tartják meg a Pirosi-utí református temető mellett lévő vásártéren. Vésztmentes helyről háziállat felhajtható.

csikorgatta a szélkakasokat és bejajgatta a kéményeket.

Ebben az itéletidőben megszólalt a Rökus-kórház csengője és Praczek kísietett, hogy kaput nyisson az érkezőknek, akikre már várakozott.

Szóltanul és halkán, mint a macskák, három ember osont be a kapun és ment a portaslakásba, ahol a kandalló körül melegíteni kezdték meggémberedett tagjaikat.

A konyhaszekrényt elemelték a helyéről s aztán szóltanul várakoztak. Negyedóra múlva elhangzott az ismerős kopogás, mire a csapóajtót fölemelték és a létráról a szobába ugrott a Fekete Ember.

— Mi újság? — kérdezte a banditavezér.

— Semmi!

— A rendőrség?

— Ugy látszik, földadta a reményt, hogy kézrekerít bennünket, mondta nevetve Csontváz.

— Nekem is úgy tetszik, vetette közbe Klein, — hogy Hommel mind kevesebb erőfeszítést tesz, hogy bennünket kézrekerítsen.

— És te, Krágli?

Krágli eddig nem ügyelt a beszélgetésre, sőt nézett maga elé és most a főnök szavára fölradt töprengéséből.

— Mi van veled? — kérdezte a Fekete Ember.

— Semmi, semmi különös, — felelte Krágli. — Már nyolc nap óta nem dolgoztunk. Semmi vesély, semmi küzdelem, semmi vér. Te tudod, hogy az ilyen hosszú pihenésben nem telik örömem.

— Öregszel és bolond kezdesz lenni, mint a gyerek.

— Élénkebb életet kívánok, mert másképp elvesztem kedvem a mesterségünkhöz.

— Akkor fölakasztatlak, — válaszolta a Fekete Ember nyugodtan.

Krágli nem válaszolt.

— Mindenről tájékozódál? — fordult most a Fekete Ember Csontvázhoz.

— Mindenről, — válaszolta a bandita. — Az ügyvédnek két földszintes utcai szobája van és egy előszobája az udvar felől. Ő maga az első szobában alszik, a másikban a vasszekrény van, amelyet könnyű szerrrel föl lehet törni. Kinyitjuk az ablak zárját, behatolunk az első szobába és kikészítjük az öreget egy perc alatt. S amíg én, te és Praczek a második szobában magunkhoz vesszük a róppant kincset, Krágli és Klein elküldik az öreget a másvilágra. Krágli őrséget áll ebben a szobában, Klein pedig visszamegy az utcára, hogy ott őrködjék. Menni fog minden magától.

— Biztos vagy a dolгодában?

— Tökéletesen.

— Az ügyvéden kívül senki sem alszik a lakásban?

— Senki.

— Házvezetőnő, vagy írnök?

— Hét órakor este elhagyják a lakást. Az ágy mellett egy kis asztalkán hever egy kétszövi töltött pisztoly és egy világítókétség. Mindkettőt el kell távolítanunk, mielőtt az öreg fölbred. Az utca, amelyben a lakás van, éjjelente néptelen. A házzal szemközt üres

telek van, úgyhogy attól sem kell félni, hogy onnan észrevehetnének.

— Csak semmi elbizakodottság, — jegyezte meg a főnök, — tudjátok, hogy az effélet nem szeretem.

— Mondtam-e valaha többet, vagy kevesebbet, mint kellett volna? — kérdezte Csontváz.

— Nem, de a szükséges elővigyázatot nem szabad szemünk elől téveszteni. Én és te elég vagyunk ahhoz, hogy a szekrényt feltörjük. Praczek kint marad az utcán, hogy ott őrt álljon.

— Ez a munka rámnözve kellemtelen, — szólalt meg Krágli.

— Miért?

— Vagyonkamat és végrendeletemet éppen ennél a Lámpássynál tettem letétbe.

— Megkapod a saját pénzedet, amint a szekrényt feltörtük és azonfelül tiéd lesz a szokásos osztalék is, — mondta a vezér. — Előre!

A Fekete Ember és cinkosai elhagyták a kórházat, hogy végrehajtsák a rablógyilkosságot.

Lámpássy lakásának közelében fekete álarcot kötöttek arcukra.

A lakásban mélységes csend uralkodott. Senkisésem gondolt arra, hogy rablók és gyilkosok közeliteneek.

Az ügyvéd és a pupos mélyen aludt. Feri szemére azonban nem jött álom. Képzeteletét különböző gondolatok foglalkoztatták. Nővéreinek és a halvány bárónőnek képe merült föl lelki szeméi előtt és erősen foglalkoztatta az atyjával történt váratlan találkozás is.

Siró leányt, virágos esküvői menetet és akasztófát látott maga előtt, míg végre nyugtalan félálomba szenderült.

Az utolsó kép folytatódott álomban. Látta, amint dobpergés közt elővezetik a halálraitéltet, előlép a hóhér...

A halálraitéltben főismerte atyját...

Feri fölkiáltott és a kinzó álom elröppent szeméről.

Az álomtól meggyötört fiatal ember fölkel a díványról, az egyik ablakhoz ment és kitekintett a viharos éjszakába.

Az ablakok jegrózsákkal voltak borítva és csak homályosan látta a petróleumlámpának a fényét, amely a házzal szemközt utcai világításul szolgált.

Ferinek úgy tetszett most, hogy settenkedő árnyalakok vonulnak el az ablak alatt.

Nem vehette ki őket, de különös érzés fogta el, amint a tovaosonó emberek hosszú árnyképe az ablaküvegre rajzolódott.

— Meghökent. Ilyen sok ember ebben a késő éjjeli órában, ilyen fürgetegben!

Most mintha kívülről suttogást hallott volna.

Különös dolog!

Elhatározta, hogy résen lesz. Az utca hirtelen elsötétült, a lámpást kioltották.

Rögtönt tisztában volt Feri, hogy mi készül. Maga is betörő fia volt és az apja, amikor kisgyerek volt és be akarta vezetni a »mesterségbe«, eléggé megismertette vele a tolvajfogásokat.

(Folytatjuk)

A noviszádi „Házipítő és Önszegélyző Hitelszövetkezet” ALAPSZABÁLYAI

(Folytatás)

Az évi zárószámadások magukban foglalják a mérleget, vagyis az aktívák és passzívák jegyzékét, továbbá a bevételek és kiadások számláját, valamint a tagok számbeli állapotát a jegyzett és befizetett üzletrészek állapotával. (Törv. 58. §, 2. bek.)

56. §. Az évi zárószámadásokat, miután azokat a felügyelőbizottság megvizsgálta, meg kell hirdetni és ki kell függeszteni a 35. § szerint legalább 7 nappal a közgyűlés előtt. (Törv. 58. §, 5. bek.)

57. §. Az igazgatóság és felügyelőbizottság köteles a közgyűlésnek a zárószámadások betérítésével az elmúlt év munkájáról és számadásairól is írásbeli jelentést tenni a többlet (nyereség) felosztására avagy a veszteség pótlására vonatkozó javaslat képségen. A felügyelőbizottság pedig még a felmentés megadására vonatkozó javaslatát is megteheti. A zárószámadások egy példányát az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésével együtt köteles az igazgatóság a közgyűlésre szóló meghívóval legkésőbb nyolc nappal a közgyűlés előtt a Revíziós Szaveznek megküldeni. (Törv. 58. §, 6. és 7. bekezdés.)

58. §. Az évi zárószámadásokat és az igazgatóság s felügyelőbizottság jelentéseit a közgyűlésen fel kell olvasni, kivéve ha a közgyűlés egyhangúlag úgy határoz, hogy azokat nem kell felolvasni. A közgyűlés külön határozatot hoz a többlet felosztásáról avagy az esetleges veszteség pótlásáról és az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentésének megadásáról. (Törv. 59. §, 1 és 2. bek.)

59. §. Az üzletrészek után a szövetkezet nem fizet osztalékot, sem nyereséget nem oszt.

60. §. A szövetkezet köteles tartalékalapot létesíteni, amely csak az évi üzleti veszteségek pótlására használható fel és pedig a közgyűlés határozata alapján. Erre az alapra fordítandó minden évi többletnek legalább egyötöde, amely az üzletrészek után az alapszabályok 59. § alapján járó kamatok engedélyezése előtt mutatkozik. (Törv. 60. §, 1. bek.)

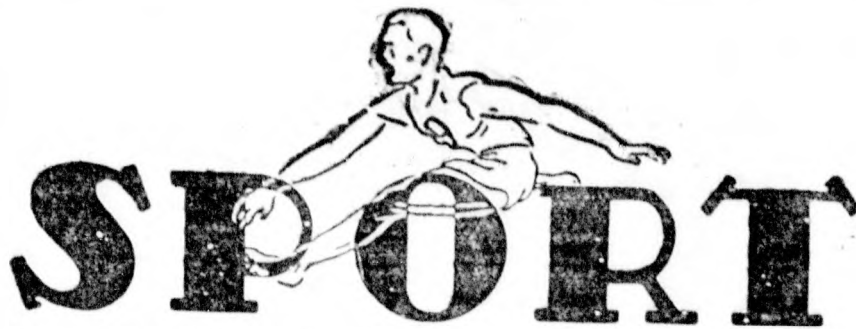
A közgyűlés határozata alapján a tartalékalapon felül meghatározott összegben külön alapok létesíthetők a törv. 60. §, 2. bekezdése szerint.

Amennyiben a tartalékalap, az esetleges külön alapok létesítése és növelése után, valamint az üzletrészekre fizetendő kamatok kifizetése után még maradna üzleti többlet, ezt a többletet is a tartalékalap javára kell fordítani.

61. §. A tartalékalap semmiesetére sem osztható fel a tagok között. (Törv. 1 §, 5. bek.)

62. §. A szövetkezet veszteségét a tartalékalapból kell fedezni. Ha a tartalékalap nem fedezi a veszteséget, a veszteséget a tagokra kell kivetni üzletrészeik arányában. (Törv. 42. §, 1. bek.)

63. §. A szövetkezet megszűnik: 1. ha azt a közgyűlés elhatározza; 2. ha más szövetkezettel egyesül; 3. ha a tagok száma egy évnél to-

SPORT „Nagy ellenfelet terített le a magyar válogatott”

Pécsett is a magyar ifjúsági csapat győzött

Tegnap nyolcadik kudarcsában becsúszottunk a budapesti magyar horvát válogatott mérkőzésén, amelyet a magyar csapat orvosi kudarca miatt nem is játszott. A mérkőzés előző csatájában és az első félidőben az orvosi csapat elcsúszott a pályán, így hogy az Újpesti csapat éppen csak időben jött meg. Magyar részről báró Wlassics Gyula kulcsjátékosként játszott, a magyar csapat vezetője pedig Bollogh-Gyertyai-Dudás összejátéka után Dudás vezette a csapatot. Az eredmény nagyban megdöbbentette a horvát csapatot, mert szünet előtt a horvát csapat utána pedig a magyar csapat volt fölényben azért, hogy melyik együttest támogatja a szél. A magyar csapat azonban több gólyalozott a győzelemre.

A nagy mérkőzésről a budapesti Nemzeti Sport cikkeivel a címmel közöl a háromoldalas tudósítást. Az év-

százalék mérkőzésen orvosi kudarca után győztünk... Idel' ellenfeleink közül a horvát csapat volt a legjobb... Mind a két csapat védelme kitűnő volt... Mi nem tudtuk többet a horvátok kevesebbet, de veszélyesebbet... Nagy ellenfelet terített le a magyar válogatott, a horvát csapat igazán jó hírelt... A jugoszláv csapat közül a beográdi Vreme az a csapat, amely a magyarok kitűnő és technikailag tökéletes játékaival megdöbbentően győztek... a Partizan és a zagrebi Jutarnji Liszt szemben azonban döntetlen eredmény jobban megérdemelt volna az erőviszonyokat.

A mérkőzés után az MLSz a Britanniá-szülődában társasvárosát adott a horvát vendégek tiszteletére akik háromnapos budapesti tartózkodás után tegnap délután érkeztek vissza Zagrebba.

A pesti mérkőzéssel egyidőben Pécsen is magyar-horvát válogatott ifjúsági mérkőzés volt, amelyet 3.000 néző előtt 4:2 (3:1) arányban biztosan nyert meg a magyar csapat.

Rövid sport hírek

Az országos bajnokság vasárnap fordulóiban a következő mérkőzések lesznek: Beogradban Jugoszlávia-Szlovénia, Zagrebban Gragyanszki BSK és Szpliben Hajduk HASK.

A noviszádi ROK asztali tenisz-csapat a Daloskör elleni visszavágó mérkőzésen 5:1 arányban győzött, ugyanakkor a ROK B-csapat 5:4-re verte a KOK együttesét.

A debelyeai Spárta holnap a Kovacsai SK-val játszik bajnoki mérkőzést, előtte a két egyesület B-csapatja mérkőzik.

A noviszádi ROK helyiségei újra felszabadultak s az atleták újra megkezdhetik tornatermi gyakorlatukat minden kedden és pénteken, mégpedig

vább tizen ahul marad; 4. ha a szövetkezet csődbe jut és 5. ha a cégbíróság azt jogerősen elrendeli.

Az 1 és 3. p. esetében a felszámolást az igazgatóság vagy a közgyűlés által választott személyek végzik, az 5. pont esetében pedig a bíróság nevezi ki a felszámolókat. (Törv. 61. § és 65. §, 2. bek.)

64. §. Ha a közgyűlésen, mely a szövetkezet megszűnéséről határoz, a megszűnési határozat meghozatala előtt legalább tíz tag a szövetkezet további fennmaradását kívánja, a szövetkezet nem szűnhetik meg és azok, akik a megszűnés mellett szavaztak, úgy tekintendők, hogy ezzel külpécsi nyilatkozatot tettek. (Törv. 62. §.)

65. §. Ha a szövetkezet felszámolása után bizonyos vagyon marad fenn, azt megőrzés végett azon Szaveznek kell átadni, melynek tagja a szövetkezet és pedig addig, míg ugyanilyen szövetke-

a hölgyek félnyelőtől félkilencig, a férfiak félkilentől féltízig. A Kör sport-szakosztálya minden magyar sportseretőt ifjút vagy lányt szívesen lát.

Bírókúldések a szubotici alszövetségben. Vasárnap a szubotici alszövetség területén folytatják a bajnoki küzdelmeket. A részletes műsor és bírókúldés a következő: Sztáribecse Szlovénia-Szentai AK Boros, Szentai Jugoszlóvia-Gragyanszki Siballek, Ada Adai SK-Szloga (Mól) Sztáramoravica Krivaja-Gragyanszki Knezzevics, Vrbász VSC-Csantaviri AK Közomarn, Szrbobrán Szrbobráni SK-Bela Zvezda Ruzman, Kula Hajduk-Crvenka SK Beleszlin, Szubotica Jugoszlávia-SzAND Hirschler, Zrinyszki-Radnicski Rudics, Sport-Bohémia Manojlović, Zrinyszki Ifj-Radnicski Ifj. Matijević, Sport Ifj.-ZsAK Ifj. Tönköly.

zet ugyanazon helyen és ugyanazon céllal meg nem alakul. (Törv. 70. §.)

66. §. A szövetkezet kell, hogy tagja legyen valamely Szövetségnek (Szaveznek). Ha ez a Szavez nem végez revíziót, akkor tagja kell, hogy legyen annak a Revíziós Szaveznek is, amelynek tagja az ő üzleti Szaveza. (Törv. 89. §, 1. bekezdés.)

67. §. A szövetkezetnek mindenkör el kell fogadnia egész működésének és egész vagyonának felülvizsgálatát. A felülvizsgálatot a Revíziós Szavez revizorai végzik. (Törv. 97. §, 1 és 2. bek.)

68. §. Mindazok tekintetében, amikről ezen alapszabályok nem rendelkeznek a mezőgazdasági szövetkezetekről szóló törvény irányadó. (Hiv. lap 217/LXII sz. 1937 IX 24.)

Noviszád, 1940 április hó 16-án. (Vége)

Hivatalos NAK-közlemények. Az első csapat holnap délután félkettőkor autóbusszal utazik Beocsinba. Az autóbusszon kísérők számára is van hely, viteldij oda-vissza személyenként 15 dinár. Jelentkezni ma délig lehet Lucianovics vagy Czervesz úrnánál. — Holnap délelőtt 9 órára a következő ifjúsági játékosok jelenjenek meg a pályán a Trgovacski elleni bajnoki mérkőzésre: Sánta, Bogesics, Pázmány, Rumann, Szakács, Kazinczy, Curuk, Rankovics, Schmidt, Lakatos, Mártási, Szilágyi, Valusek és Fülöp. — A vezetőség.

Futball-eredmények

Szubotica: Radnicski-SzAND 1:1 és Bohémia Zrinyszki 3:0, elsőosztályu bajnoki mérkőzések.

Szenta: ZsAK-Jugoszlóvia 5:3 (4:1), barátságos.

Bácskupa: Bácska-JAK 3:1 (1:1), barátságos.

Kikinda: Szloga-ZsAK 2:1 (1:0), elsőosztályu bajnoki.

Debelyeai: Spárta-SK Mitles (Beograd) 0:0, barátságos.

Petrovgrad: Novacernyi SK-Schwabische 1:0 (1:0), másodosztályu bajnoki.

Zagreb: Jugoszlávia-HASK 5:3 (5:0), az országos bajnokságért.

Szplit: Hajduk-BSK 1:1 (1:1), az országos bajnokságért.

Martonos: Borac-Szloga (Sztarakaniza) 1:0, barátságos.

Novivrbász: Duleisz-Odzsac SC 6:1 (4:1) bajnoki.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Sofőrök Játékosai ma este 8 órára jelenjenek meg a Szagosban. — A titkár.

A Sztáribecsei Első KK ma Budapestre utazik s ott két mérkőzést játszik az Előre csapatával. A két mérkőzés győztesének a sztáribecsei csapat vezetősége értékes serleget ajánlott fel.

Hogy áll a bajnokság?

SZUBOTICAI ALSZÖVETSEG

Table with 2 columns: Szubotical csoport and points. Rows include Bohémia, SzAND, SzMTC, Sport, Radnicski, Zrinyszki, Jugoszlávia.

Középbácskai B-csoport

Table with 2 columns: Csoport and points. Rows include Csantaviri AK, Crvenka SC, Vrbász SC, Bela Zvezda, Szrbobráni AK, Krivaja, Gragyanszki, Hajduk.

ORSZÁGOS BAJNOKSÁG

Table with 2 columns: Csoport and points. Rows include Jugoszlávia, BSK, Hajduk, HASK, Gragyanszki, Szlovénia.

